

MAGASINET

MEDLEMSTIDNING FÖR PAPPERS AVD 68

NR. 1 2012

Samtal med
Jan Eliasson

Krönika

Min första kontakt med
ett pappersbruk...

Vykortet

Med Rosa Bussen genom Afrika

HNS 2

Nästan alla medlemmar på återanställningslistan har fått visstidsanställning. Även om vi är glada för det blev vi tvungna att diskutera den fastställda organisationsplanen

med företaget. I april månad förra året när neddragningsprocessen var avslutad påstod arbetsgivaren att vi fortfarande hade en övertalighet på vissa områden (ca 30 personer) medan det på andra områden fattades folk. Man antydde då att det skulle ske omplaceringar för att lösa det problemet. Folk omplacerades under hela 2011 men inte i den omfattning som krävdes. Visstidsanställda förlängdes med motivering att vi behöver folk för att kunna utbilda dem som är övertaliga i de nya jobb där de behövdes. Nästan ett år har gått men övertaligheten (på pappret) är kvar. De visstidsanställda är också kvar och vi kan konstatera att de behövdes hela tiden, men inte som utbildare - utan i processen! De "övertaliga" är inte övertaliga. Även de behövs i processen och har inte tid för eventuell inlärn timer av nya befattningar. Därför kan vi framöver vilja revidera den organisationsplan som fastställdes i HNS2. Vi har idag en anorektisk organisation och det känns!

Avtalsrörelse 2012

Vi har fått ett nytt men inte tillräckligt bra avtal! Just därför kunde vi (avdelning 68) inte godkänna det på förbundsmötet! Varför gjorde vi inte det? Svaret är enkelt - vi fick igenom alldeles för få krav. Det som var jätteviktigt för oss och som vi inte har fått igenom är bl. a. begränsade möjligheter att stapla olika tidsbegränsade anställningar på varandra, 9 timmars utökad ATK, lösning på kvarstående avräkning av avtalspensionen och sänkt pensionsålder för pappersarbetare. Vi

krävde ett 12 månaders avtal - fick 14 istället. Istället för att driva frågorna längre och hårdare nöjde sig våra förhandlare med att man sätter ihop arbetsgrupper tillsammans med Skogsindustrierna och utan någon förpliktelse diskuterar frågorna vidare. Vi i Hallsta är starkt skeptiska till att den diskussionen kommer att resultera i något konkret som dessutom är bra för oss.

Vi krävde 860 kr löneökning (baserad på ett 12 månaders avtal) och förhandlade fram 728 kr (baserat på 14 månader). Av de 728 kr är 364 generellt lönepåslag och resterande 364 kr kommer att diskuteras lokalt.

Det enda som är bra i avtalet är införandet av stupstocken som reglerar fördelningen av den lokala potten vid en eventuell oenighet. Den ger oss rätten att vara med och bestämma över fördelningen av den löneökningssdelen.

Vi har en bitter smak i munnen att vi har lagt oss platt utan strid.

Fackets framtid

Man kan inte bara prata om problem och elände! Man måste hitta de ljusa och positiva händelserna i livet som ger hopp! Just nu vill jag dela med mig av en positiv och glädjegivande historia.

Häromdagen satt jag i bilen med två nioåriga herrar, Oliver och Ivan. Jag fick nämligen förmånen att ekonomiskt bistå skolförvaltningen i Norrtälje kommun genom att skjutsa de två gossarna från isladan till skolan. Jag körde och tjuvlyssnade på deras samtal. Vi åker förbi avd 68:s expedition när Ivan säger: "Vet du, Oliver att i det där huset är facket". "Ja det vet jag Ivan, min farmor jobbar där" sa Oliver. "Men Oliver, vet du vad facket gör" fortsätter Ivan. "Ivan, facket hjälper folk som har problem" svarade Oliver lugnt medan jag satt i framsätet överrumplad av förvåning och glädje. Jag kunde bara konstatera att facket har en stark framtid!

Vi har idag en anorektisk organisation och det känns....!

Stefan Löfven

En metallare har blivit (s)-partiledare. En arbetare har tagit över både ratten och de viktiga arbetsrelaterade frågor som vi socialdemokrater tappade för en stund och frågor som moderaterna falskt försökt driva som sina egna. Vi har fått en ledare som tänker slåss mot diskriminering hur den än visar sig. Hans erfarenheter från näringslivet kommer bidra starkt när man söker lösningar som motverkar den ökande arbetslösheten. Förhoppningarna är stora och växer från dag till dag!

Aleksandar

Roger Berglund diskuterar

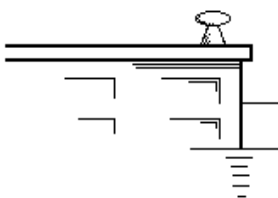
Gå med i facket

Sent på fredagseftermiddagen den 10 februari begav sig en grupp styrelsemedlemmar ut i minus 9 grader för att på torget i Hallstavik tala med folk om facket och om vikten av att organisera sig fackligt. Trots kylan blev det en aktion som värmde. Vi talade med så många vi hann med och flera tog med sig anmälningsblanketter till facket. Många var förstuds redan medlemmar i något LO-förbund eller tjänstemannafack. I hastigheten fångade vi in några egenföretagare också men det var roligt att tala med dem också.

Tyvärr var en hel del av arbetarna arbetslösa, sjuka eller förtidspensionerade men det gav i sin tur möjligheter att tala om a-kassa, sjukförsäkringen eller högerarrrogansens idéer om att jobba till 75 år. I samma veva passade vi på att göra några samtal för kampanjen "Stora resan". En ung kille som var svetsare i Hargshamn hade precis kommit hem från Uppsala där han deltagit i en medlemsutbildning i IF Metall. Även om sådant värmer hoppas vi på mer förståelse från Kung Bore till nästa gång.

Ulla Strandbergh i den vita jackan samtalar med en småbarnspappa

Gemensam matrast allt ovanligare

Mindre folk men mer övertid

Det känns kul att kunna börja Kajkanten med att konstatera ett nytt lastningsrekord (och nytt tårtkalas). Den 17 november lastades 3.706 ton ombord på Birka Transporter under 8 timmar. Den nya logistikens baksida är att det ofta är gränsfall att hinna lasta båtarna klara under ett skift. Ofta blir det övertid och matrasterna används för att hinna klart. Helgarbetet har också ökat markant under de senaste månaderna och där blir det övertid på övertiden.

De tvära kasten i logistikplaneringen gör att vi får om-

arbeta konsekvensanalyserna och upprätta nya handlingsplaner, nu senast i december. Nu ryktas redan om nya förändringar under 2012. Vi väntar även på besked om hur den framtida avdelningen för dagens Utvecklig & Logistik ska se ut. Tystnaden är total och medinflytandet lyser med sin frånvaro. Däremot har vi mottagit förslag om att införa "båtsamordnare" på kajen. Frågan bereds av klubben just nu.

På klubbkanten har det hänt en del sen sist. Rullarlaget har anslutit sig till Hamnklubben från och med årsskiftet och utsett Ted Jansson att vara deras representant i styrelsen. Vi hälsar dem välkomna! Anders Wiklund har valts till kontakt- och skyddsombud och Ann-Britt Mattsson har flyttat över till rullarlaget. Revisorsersättaren Peter Eriksson har omplacerats till

sliperiet och Lennart Svenberg har lämnat klubbstyrelsen. Robban Wahlström har återupptagit studierna men dyker kanske upp till sommaren igen. Dagen före julafton hade Robban för övrigt en kurragömmalek med en räv i plåtmagasinet. Robert for runt med sopmaskin medan räven sprang fram och tillbaka mellan skotorna. Det visade sig sen att rävens ovillighet att ge sig av berodde på att han fått span på en rejäl råtta som han lyckosamt lade rabarber på.

Bråttom, bråttom ...när båten kommer

Förhandlingsarbetet rullar på. Alla i rullarlaget är nu skiftsamordnare. Ett förslag finns även om att två från rullarlaget ska fungera som ersättare för magasinplaneraren. En tvist om avrundningsreglerna vid overtid har löst utan att gå till formell förhandling. En handlingsplan på grund av HNS2 har fastställts och semesterförläggningen är klar. Rekryteringen av sommarjobbare pågår för fullt. En försenad omgång gruppträffar genomfördes i januari. I början av mars är det dags för nya gruppträffar.

Efter indikationer om mobbing har frågan diskuterats i hamnen och nyligen har en psykosocial "skydds rond" genomförts via företagshälsovården. Alla har varit där och intervjuats om hur de upplever arbetet och stämningen på jobbet. Kanske kan en redovisning ske på gruppträffarna?

På tal om redovisningar ska den mögelundersökning som gjordes förra året redovisas på nytt eftersom det fanns frågetecken kring den. Och då har vi kommit över på den mer materiella arbetsmiljön och där kan vi rapportera att en uppgradering av belysningen i

magasinen pågår. Även nätverket för dataprickningen har gjorts om.

Nya dörren in till truckgaraget

Vi har även fått en ny gångdörr in till truckgaraget i gamla returpappersmagasinet. Tyvärr har nya jumbohissen visat sig inte hålla måttet – allt fler stora rullar måste köras runt och tas upp via 12:ans källare. Ett annat problem blev några återkommande översvämningar på bilplan. Om klimatförändringarna ger en högre havsnivå kommer bilplan att vara det som försvinner först. Kanske kan det bli lösningen på att bli av med de usla lastbärare som allt som oftare visar upp sig vid bilutlastningen.

Full fart på utlastningen

■ METROPOLITAN OPERA I HALLSTAVIK

Att se på en opera är alltid ett spektakel! Men, att se den på Folkets hus i Hallstavik är mer än detta. Med några vänner från Rimbo och Singö planerade frugan och jag en operakväll. Först åt vi en bit mat hemma hos oss och byggde upp en riktig god stämning. Strax före 19.00 kom vi in på Folkets Hus opera! Det var fullt i salongen men vi hittade bra platser ändå. På duken såg vi Metropolitanpubliken i New York. Både de och vi väntade på att "Den förtrollade ön" skulle börja! Det var fem minuter kvar. Jag tittade runtomkring mig och kunde lätt konstatera att Hallstaborna inte var i majoritet bland besökarna. En kvinna i raden framför mig berättade för sin väninna om hur smidigt det var att kliva på operabussen i Östhammar.

Handlingen kom igång och publiken i Hallstavik applåderade tillsammans med publiken i New York. Kändes konstigt men när mina händer flera gånger under kvällen gjorde samma förstod jag allt. Emellanåt kändes det som om allt skedde på scenen i Hallstavik. Den stora duken, toppkvalité på satellitbilden och det digitala ljudet bringade den känslan på riktigt.

Att följa handlingen var väldigt enkelt eftersom man

hade både en rullande remsa på engelska och en broschyr som publicerade händelseförloppet till sin hjälp.

I pausen serverades kaffe och kaka. För de som önskade sig ett glas vin var det enkelt att ta sig över till Källan. Hörde att det var ganska många som även åt middag på Källan innan föreställningen började.

Jag kan verkligen varmt rekommendera en operakväll på Folkets Hus! Redan den 25 februari är nästa tillfälle. Då kommer man att visa Verdis "Ernani". Kom ihåg bara att köpa biljetten i god tid!

Aleksandar

Direktsänt världen över

Under den här säsongen kan åskådare i närmare 40 länder se opera direkt från New York. Japan och Australien sänder i efterskott på grund av att tidsskillnaden annars blir för stor. Under förra säsongen hade Metropolitan 1,2 miljoner digitala besökare.

Sett till antalet biografer kommer Sverige på fjärde plats. Bara USA, Kanada och England har fler.

Musikal från Royal Albert Hall

Lördag 24 mars kl 19.00

Phantom of the opera

Vi har nöjet att kunna visa en inspelad version av föreställningen.

Direktsändningen av The 25th Anniversary Concert: Phantom of the Opera var utan tvekan den mest ambitiösa uppsättningen någonsin, med över 200 personer på scen och i orkestern. Scenografin är specialkonstruerad just för denna uppsättning, som visades för utsålda hus 1 och 2 oktober på Royal Albert Hall i London. Långt under Parisoperans majestätiska yta lever Fantomen i mörkret. Han skäms över sitt deformerade ansikte, och skrämmar alla operabesökare.

Han älskar och beskyddar den vackra Christine Daaé – en kärlek hans hjärta inte kan motstå. Historien blir levande och gripande genom Andrew Lloyd Webbers trollbindande musik, tillsammans med en spektakulär scenografi och makalösa specialeffekter. Phantom of the Opera är världens största och mesta musikal – älskad av de mer än 100 miljoner åskådare som gått sedan premiären för 25 år sedan.

Musik: Andrew Lloyd Webber

Producent: Cameron Mackintosh

Längd: 3 tim (1 paus)

LIVE PÅ BIO FRÅN METROPOLITAN I NEW YORK

Ernani av Giuseppe Verdi

Lördag 25 februari kl 19.00

I föreställningen ser vi den fredlöse Ernani förläsa sig i den vackra Elvira, som åtrås även av sin farbror de Silva och den onde don Carlo, som enleverar Elvira.

Ernani sluter en ohelig allians med de Silva för att ta tillbaka Elvira, vilket får ödesdigra konsekvenser. Längd: 3 tim 49 min (2 pauser) Biljettpris 225 kr. Scenpassets medlemmar får 25% rabatt.

La Traviata av Giuseppe Verdi

Lördag 14 april kl 19.00

Violetta är en ung kurtisan i Paris som möter Alfredo från landet.

De flyr storstaden, men förföljs av omvärldens konventioner.

Alfredos far förmår Violetta att lämna Alfredo, vilket leder till parets olycka. Längd: 3 tim 7 min (1 paus). Biljettpris 225 kr, Scenpassets medlemmar får 25 % rabatt

Baletter från Bolsjojteatern

Söndag 11 mars kl 16.00

Le Corsaire

Baletten skapades ursprungligen 1856 av Joseph Mazilier för Parisoperan, och är inspirerad av Lord Byrons poem The Corsair. 1858 premiärsattes ytterligare en version av Jules Perrot på Bolsjojteatern, där Marius Petipa dansade. Petipa kunde därmed återuppsätta baletten enligt originalets stil. 2007 presenterade Alexej Ratmanskij och Jurij Burlaka en nykoreograferad version av Le Corsaire, den uppsättning av baletten som idag är den överdådigaste.

På Andrinoples marknadsplats visar slavhandlaren Landekem upp sina nya varor. Kaparen Conrad dyker upp omgiven av sitt banditgäng. Conrad får syn på Medora, Landekems ögonsten. Conrad och Medora blir blyxtkära i varandra. Även pashan har fallit för Medoras skönhet, och beslutar sig för att köpa henne. Landekem går till slut med på att sälja henne. Conrad ger då order om att enlevera Medora...

Beräknad längd: 4 tim (inkl 2 pauser)

Biljettpris 225 kr. Ungdomar under 26 år och Scenpassets medlemmar får 25 % rabatt

När PappersMagasinet når en upptagen Jan Eliasson för en intervju brister han ut i ett "men detta måste vara nästintill osannolikt! Jag har precis innan pratat med en annan Anders Lidén. Hur ofta kan det hända?". Det visade sig att Jan strax innan hade pratat med den tidigare FN-ambassadören Anders Lidén. Men nu var det alltså jag som mig själv och PappersMagasinet tur att prata med Jan.

PappersMagasinet: Vilka arbetsuppgifter har du idag?

Jan Eliasson: Jag jobbar en del för FN med de s.k. Mileniemålen. Det är de åtta mål som definierades år 2000 och som ska uppfyllas till 2015. De handlar om allt ifrån att bekämpa fattigdom och sjukdomar till att klara vattenförsörjningen i världen. Jag har fått särskilt ansvar av FN att driva vattenfrågan – att se till att människor får rent vatten och sanitet. Jag är också

ordförande för Wateraid Sweden, en organisation som är en del av en internationell org. som gör väldigt mycket nytta ute i världen. Varje år ser de till att 1 miljon människor får rent vatten och att 2 miljoner får sanitet. Det är den frågan som tar min mesta tid. Men jag har även engagemang vid Göteborgs- och Uppsala universitet. Då handlar det om konfliktlösning, medling, FN-organisationen, internationella kriser, utveckling – ett brett spektrum som återspeglar min bakgrund och olika faser av mitt liv internationellt.

PM: Vilka är konfliktytorna mellan en borgerlig och socialdemokratisk utrikespolitik?

JE: I princip vill man gärna ha så stor enighet som möjligt för ett land som Sverige i sin utrikespolitik. Men det finns skillnader. Det syns t.ex. i engagemanget i FN som kraftigt minskat! Ännu har inte Carl Bildt talat i FN:s generalförsamling och presenterat Sveriges utrikespolitik. Inte en enda gång! Det är mycket märkligt. Utrikesministerns intresse för Afrika tycks också ganska svalt på det politiska planet. På vissa punkter finns dock sammanfallande intressen: Turkiets plats i ett framtida EU – lever de upp till de kraven om de mänskliga rättigheterna? I mellanöstern-frågorna är Bildts position acceptabel. En blandat kompot! Men jag tror framförallt att det djupa engagemanget i människors situation, d.v.s. i solidaritetspolitiken, är den stora skillnaden! Inom socialdemokratin, hos V och MP, där känner man verkligen att hjärtat pulserar för frågan på ett annat sätt än det gör hos nuvarande regering.

PM: Kommer ett starkt internationellt engagemang vara en fortsatt stark socialdemokratisk "paradgren"?

JE: Det är väldigt viktigt! Jag är väldigt mycket präglad av mitt samarbete och relation till Olof Palme. Jag var hans medarbetare i medlingen i kriget mellan Iran och Irak på 1980-talet. Jag var också Palmes utrikespolitiska rådgivare i stadsrådsberedningen när han var stadsminister. Palme sa alltid att "vi ska visa att världen finns i Sverige och att Sverige finns i världen - utrikespolitiken och internationalismen måste vara social-

demokratis bästa gren”. Det här är någonting som jag har försökt att driva men jag tycker att det har funnits vissa brister. Det gäller verkligen att, när vi ser framåt, att öka det internationella intresset, den internationella kunskapen och engagemanget i omvärlden.

PM: Vilken är din erfarenhet av fackligt/ fackligt-politiskt arbete?

JE: Jag är nästan uppfödd med det! Pappa var vice ordförande i facket på SKF på 30-talet. Själv har jag länge varit hedersmedlem i (dåvarande) Metalls avd. 41 i Göteborg. Har varit med i olika sammanhang när facken har bett mig tala om internationella frågor. Fackligt arbete är en central del i den politiska strukturen för socialdemokratin! Har många personkontakter och en väldigt varm relation till facket. Bl.a. jobbade jag med den tidigare LO-ordförande Gunnar Nilsson när han var ordförande i 1984 års försvarsberedning och Wanja Lundby Wedin var ledamot i Anna Lindhs Minnesfond när jag var ordförande där.

PM: Hur skulle din medlingserfarenhet kunna komma till användning i ett delat socialdemokratiskt parti?

JE: Kanske var det på grund av dessa som mitt namn, lite överraskande, dök upp i partiledardiskussionen?! Har inte tidigare provat mina medlingserfarenheter i partiet – men skulle det behövas skulle jag självklart ställa upp! Nu hoppas jag att jag inte ska behöva medla i just partiet utan hålla mig till det internationella planet. Det är viktigt att se det som förenar snarare än det som skiljer. Det finns en benägenhet att låta det som skiljer synas mest och vara det som dominerar! Men man ska alltid fråga sig vad det är som förenar. Ställer man den frågan så tycker jag att det leder till en stark sammanhållning. Det finns så många missförhållanden som vi kan enas om nu och en väg framåt som ska leda till att man inte behöver medla inom partiet.

Jan Eliasson som FN:s särskilda sändebud för Darfur

PM: Är Stefan Löfven ett bra partiledarval för S?

JE: Han är ett mycket bra val, absolut! Det känns tryggt, Stefan är en stadig person som jag tror kan samla socialdemokratin och vara tydlig på ett sätt som kommer att märkas inte bara inom socialdemokratiska led utan även hos allmänheten. Hoppas att detta snart kommer att återspeglas i förtroendesiffrorna. Det jag tycker har varit jobbigast för socialdemokratin är att vi inte har mötts av den respekt som man alltid tidigare möttes av från många ute i landet. Alla kan räta på ryggen nu och se framåt. Det är viktigt att hålla ihop. Där är Stefan en idealisk ledare! Jag är även hoppfull om partiets internationella utblick för är det någonting Stefan och jag har pratat om de senaste åren så är det globaliseringens konsekvenser. Med honom får vi en insikt om hur viktigt det är att vi kan få en inblick i "världen utanför Verona" för att använda Shakespeares ord. Delvis har vi försummat internationalismen under rätt många år i landet och i partiet.

PM: Hur utvecklas din samling av optiska instrument försedda med konvexa linser?

JE: Det var en verkligt fin definition av mina förstoringsglas, nästan vetenskaplig! Har ni gömt en optiker i avdelningen? Jo, samlingen utvecklas stadigt. Det började med att jag hade några stycken vid ca 80-talets början. Vid ett tillfälle gick jag på en liten loppmarknad i New York och hittade ytterligare 3-4 st. Det var gamla, vackra, engelska förstoringsglas - dessa köpte jag på en gång! Men samlandet har också en allvarlig dimension. Både min pappa och farfar blev blinda och mot slutet av sina liv minns jag att de använde förstoringsglas för att kunna se. Jag tänkte att det var lika bra att skaffa en lite större samling eftersom jag visste att jag skulle bo lite större än pappa gjorde i sin etta i Göteborg. Tanken var helt enkelt att låta glasen ligga lite här och var för att alltid ha något av dem till hands. Småningom blev det så många glas att jag lade dem i ett vitrinskåp – det såg också väldigt vackert ut så!

Nordisk Muséet har tidigare ställt ut mina förstoringsglas på en utställning som kallades "Samlaren". TV:s Antikrundan fick reda på detta och gjorde senare ett reportage om samlingen. När det blev mer känt att jag samlade fick jag en del glas tillsänt mig från olika män-

niskor. Sådant kan göra mig lite rörd! Jag har fortsatt med att utöka samlingen genom köp i bl.a. Kina och i olika delar av mellanöstern. Nu är jag uppe i ca 35 förstoringsglas och samlingen växer faktiskt fortfarande! På loppisar och i antikaffärer frågar jag alltid om de har några förstoringsglas. Det är roligt att se att även barnbarnen gillar samlingen!

Tidigare under intervjun hade vi kommit in på Olof Palmes stora idrottsintresse och det visar sig att även Jan har ett stort intresse för sport. Under ungdomsåren spelade han handboll i Redbergslids IK och fotboll i GAIS - där han för övrigt fortfarande är medlem och gärna går på matcherna när tid blir. Numera är det tennis som gäller: "Man måste ha något mer fysiskt att koppla av med från den stressade värld vi lever i".

Månnтро klarar de sig då utan domare på centercourten med en erkänd medlare som Jan Eliasson?

Anders Lidén

Jan Eliasson är född och uppvuxen i stadsdelen Kålltorp i Göteborg. Han var ordförande i FN:s generalförsamling 2005–2006 och Sveriges utrikesminister mellan 24 april och 6 oktober 2006. Åren 1980–1986 deltog Eliasson som Olof Palmes rådgivare i FN:s medlaruppdrag i kriget mellan Iran och Irak.

Hockeyresa till Läkerol Arena i Gävle.

Efter önskemål från våra hockeyintresserade medlemmar ordnade vi en resa till Läkerol Arena. Vi bokade buss och biljetter. Man fick betala 250 kr för en vuxen och 150 kr för ett barn upp till 17 år. Det var totalt 31 personer som hängde med på hockeyresan.

Brynäs träffade Modo i en ganska fullsatt Arena. I första delen av matchen tog Modo en tvåmålsledning och vi såg en svag öppning av Brynäs.

Men matchen slutade med seger för Brynäs 5-3. På slutet blev det stökigt vid Modos mål vilket resulterade att Modo inte tackade för matchen.

Men vi på läktaren var glada och stämningen var god. En lång dag och en sen hemresa kunde inte döda glädjen.

Nu får vi hoppas på slutspel och en ny resa till Gävle!

Kulturkommittén tackar för den stora uppslutningen och en trevlig kväll.

Jaana Kuusisto

Matchpucken fick Jaanas brorson

Läkerol Arena

Bemanningsbranschens utveckling – en facklig huvudvärk?

Carina Paulsson på LO-distriktet i Stockholms län ingår i distriktets "Bemanningsgrupp".

Taisto Hautala från Pappers avd 68 är med i LO-d:s arbetsmiljögrupp och för PappersMagasinets räkning träffade han henne och bad om en lägesbeskrivning samt ställde några frågor.

Carina Paulsson, LO-distriktet Stockholm.

Bemanningsbranschen går som tåget sägs det. Den går oroväckande bra finns det en del andra som säger, samma personer brukar säga att det är en facklig huvudvärk. Enligt LO-distriktets bemanningsgrupp håller den huvudvärken på att släppa nu.

Uthyrning av bemanning har varit förbjudet länge i

Sverige, men den Socialdemokratiskt ledda regeringen började släppa på reglerna 1994. Det banade sedermera vägen för den borgerliga regeringen att släppa den fri. Uthyrning av arbetskraft ökade sen om än långsamt. Nu spås den en lysande framtid, och frågar man branschorganisationen bemanningsföretagen/Almega, så är bemanningsföretagen svaret för dem som står långt ifrån arbetsmarknaden. Då är det särskilt unga och personer med utländsk bakgrund som man främst lyfter fram.

Bemanningsgruppen i LO-distriktet i Stockholms län har nu arbetat tillsammans i drygt ett år. Det var avdelningskonferensen i okt 2010 som resulterade i att gruppen och deras arbete sattes på is. Flera förbund och förbundsavdelningar har nu börjat inse att branschen växer oroväckande fort. Facket har halkat efter då man inte har velat ta ordentligt i dessa frågor, då man egentligen inte gillar den här företeelsen på arbetsmarknaden. Carina Paulsson som arbetar med dessa frågor på LO-distriktet menar att vi kan se att visstidsanställningar ökar, ungdomar har svårt att få fotfäste på arbetsmarknaden för att inte tala om personer med utländsk bakgrund. Dessutom ser vi att med de kryphål som finns i lagen om anställningsskydd, kan ett företag säga upp personal utan återanställningsrätt, för att i nästa stund ta in ett bemanningsföretag. Då kan man förstå att den här branschen inte ses med blida ögon av medlemmarna i facket. Det är ju självklart man blir orolig som anställd när ett bemanningsföretag kommer in på det företag man arbetar på, att ens "riktiga jobb" kan ersättas med personer från ett bemanningsföretag.

PM: Men Bemanningsbranschen brukar ju hävda att just därför är bemanningsföretagen bra för arbetsmarknaden? Att osäkra anställningsformer minskar med bemanningsbranschen.

-Det man i och för sig kan hålla med om att det är tillsvidareanställning som gäller i bemanning, säger Carina. Men fortsätter säga, det förutsätter att man är

trygg i sin anställning. Som anställd vet man inte från dag till dag var du ska vara, hur lång resväg du har till kundföretaget osv. Du kan också bli "bortplockad" från kundföretaget utan vidare. Du kanske inte "springer tillräckligt snabbt". Kundföretaget behöver inte uppge varför man vill byta ut en enskild person. Det finns säkert de som trivs jättebra med en sådan arbets- och livssituation, men det är fortfarande en osäker anställning.

PM: Vad var det som gjorde att fackföreningarna i Stockholms län ville ha en särskild grupp för bemanning?

Det tar en stund innan Carina svarar. Ja du, det borde kanske ha skett tidigare om man ska vara ärlig. Men flera förbund prioriterar bemanningsfrågan på ett helt annat sätt nu. Kunskapen har höjts och därmed har man insett behovet att diskutera detta i ett tvärfackligt forum. Det är nog en del av svaret tror jag. Men sen byggdes ju inte Rom på en dag heller... Fortsätter hon och ler.

Vi har nu arbetat i gruppen i drygt ett år. Under den tiden har vi höjt kunskapsnivån i gruppen men också arrangerat en utbildning till fackföreningarna i länet. Gruppen fungerar som ett nätverk, nu vet man vem man ska tala med om en specifik fråga. Vi har också påbörjat ett arbete om avtalstolkning, så vi har samma syn på det förbundsgemensamma kollektivavtalet.

PM: Vad säger du och gruppen om den senaste tidens förhållande om påhittade jobb som bemanningsföretaget Uniflex har gjort, för att inte behöva betala ut lön?

-Vi anade att det kunde förekomma, men inte så systematiskt som det har visat sig. Det är ju fruktansvärt och anmärkningsvärt att ett så stort och etablerat bemanningsföretag har agerat så. Bemanningsanställda har kontinuerligt blivit lurade, så vi hoppas att detta inte går enkelt förbi.

PM: Vad kommer ni att jobba vidare med?

-Bemanningsanställda behöver veta mer om sina rättigheter, vi kommer att starta upp ett arbete att få

Carina Paulsson på bemanningskonferensen i nov 2011

fler anställda att delta på facklig utbildning. Men också att fackligt förtroendevalda vet mer om vad detta handlar om. Att man som förtroendevald kan ställa krav och se till att bemanningsanställda inte har sämre villkor än de som är anställda på kundföretaget. Den 10 feb anordnar vi ett seminarium på Kulturhuset mellan parterna, s och m. Vi hoppas få svar om hur man vill att branschen ska utvecklas. Som det är nu finns det fortfarande en lång svans av oseriösa företag som slirar på det regelverk som finns.

Avslutningsvis visar Carina upp en folder som är rykande färsk, som ska vända sig till bemanningsanställda.

-Vi har lånat innehållet från IF Metall i Göteborg. Den ska förhoppningsvis komma till nytta under vecka 6, då vi gör gemensamma saker för att värva medlemmar.

SKYDDSFÅRÅGOR

Vi hade 20 st olycksfall med sjukskrivning under 2011- vi lyckades minska olycksfallen med hela 20 % och det är verkligen bra. Tyvärr så lyckades vi inte med nollskadorna utan vi ligger på samma nivå som tidigare år: 98 st nollskador utan sjukskrivning. När vi räknar ihop alla skador som händer så är det för många! Vad är det vi ska göra för att minska skadorna? Beteendebaserad säkerhet har vi pratat om flera år, men tyvärr så har vi inte kommit så långt med det. Under våren ska fabriksledningen komma med förslag till skyddskommittén om hur vi ska jobba med frågan. Tittar man på nollskadorna så hittar vi flera skador där man har snubblat, fått sårskador, klämskador och har halkat.

2012 har inte börjat bra vi har redan 3st olycksfall med sjukskrivning och så har vi fått 10st nollskador utan sjukskrivning. Men tillbudsrapporteringen ligger på en bra trend. I skrivande stund har vi 72 st rapporterade tillbud.

2011 hade vi 628 st tillbud och det är glädjande att vi har ökat tillbudsrapporteringen med hela 68 %! Vi har stora förhoppningar om att det rapporteras många tillbud i fortsättningen också.

Nu är vi nästan i nivå med de bästa bruken med tillbudsrapporteringen. För de bruken har skadorna minskat och det tror vi att vi också kommer att lyckas med.

Arbetsplatsträffarna är ett utmärkt forum att prata om säkerhet och att gå genom tillbuden som man har haft på sin arbetsplats.

Vi hade tio olika arbetsgrupper som jobbade med arbetsmiljöaspekterna. Arbetsmaterialet tog vi från alla tillbuds- och skaderapporter. Många bra förslag fick vi. Ett lyckat arbetssätt för att minska eller eliminera risker. Nu kommer vi att fortsätta med den här formen av arbetssätt. De som deltog i arbetsgrupperna var chefer, tekniker och skyddsombud.

OHSAS 18001 är ett kvalitetssystem där arbetsmiljön

är med. Företaget lyckades att bli certifierat i OHSAS 18001, men det kommer att kräva en hel del arbete från alla i organisationen under året så att vi behåller certifieringen.

OHSAS 18001 kvalitetssystem

Anders Lidén och jag var och träffade Byggnads som numera tillhör ISS. Där ställde vi några frågor om säkerhet och om hur de upplever sin arbetsmiljö:

Vi upplever saknad av info – inget intranät, har f.ö. ingen dator heller...Kommer inte in på PIA, ser därför

Lasse och Gunnar med kamrater i ISS fikarum

Åke och Urban

inga tillbud o.s.v, inte heller de egna. Bruket tar inte frågan så allvarligt som vi ser det.

Stor skillnad att vara på ISS jmf med Holmen. Arbetsorder borde innehålla de ev. risker som finns. Har uppdragsgivarna inte vetskap om dessa eller beror det på hemmablindhet? Säkerhetstänket får grabbarna oftast själva stå för...

Byggnadsställningar skulle behöva ombesiktigas när de under en tid stått uppställda. Somliga ställningar står i flera år. Andra kan det ha hänt något med redan efter några minuter.

Mycket kan hända en ställning t.ex. kan de bli påkörda av truckar eller så gör någon förändringar i ställningen som kan leda till allvarliga konsekvenser. Riktade skyddsronder för byggnadsställningar kommer att planeras och det är bra.

Stora brister i rutinerna runt beställning av arbeten – organisationen har inte förstått att byggnadsavdelningen numera ligger under ISS? Trivseln i gruppen är dock god med låg frånvaro! Verktygsförsörjningen fungerar bra – oavsett vilka verktyg som behövs till jobbet är det ingen väntetid på att få köp bekräftat.

Sannolikt är det en stor vinst för både Hallsta PB och ISS att befintlig personal stannade på byggnads - både säkerhetsmässigt och ekonomiskt.

Taisto Hautala

REHAB & HÄLSA

Syftet med rehabilitering är att få långtidssjuka tillbaka till god hälsa och i arbetet och i övrigt få en bättre trivsel på arbetsplatsen.

För tillfället är det 8 st. långtidssjuka och 5 st som arbetar del av tiden. Under 2011 fick vi 10 st tillbaka i arbete.

Vi har jobbat med underlag till psykosociala skyddsronder och testat en grupp med den enkla modellen, resultatet blev att vi ska jobba vidare med ett par frågor. Modellen fungerade bra, så nu håller vi på att informera skyddsombuden och chefer om hur det ska gå till med rutiner och planering. Under året ska de flesta av grupperna ha genomfört minst en rond. Det finns alltid vissa arbetsgrupper som säger att den här modellen inte kommer att fungera för oss och då har vi företagshälsovården som gör en annan modell i stället. Vi hoppas att det här kommer att fungera. Iggesunds pappersbruk gör psykosociala skyddsronder och de påstår att det har blivit bättre arbetsklimat för de grupper som har gjort ronderna.

Taisto Hautala

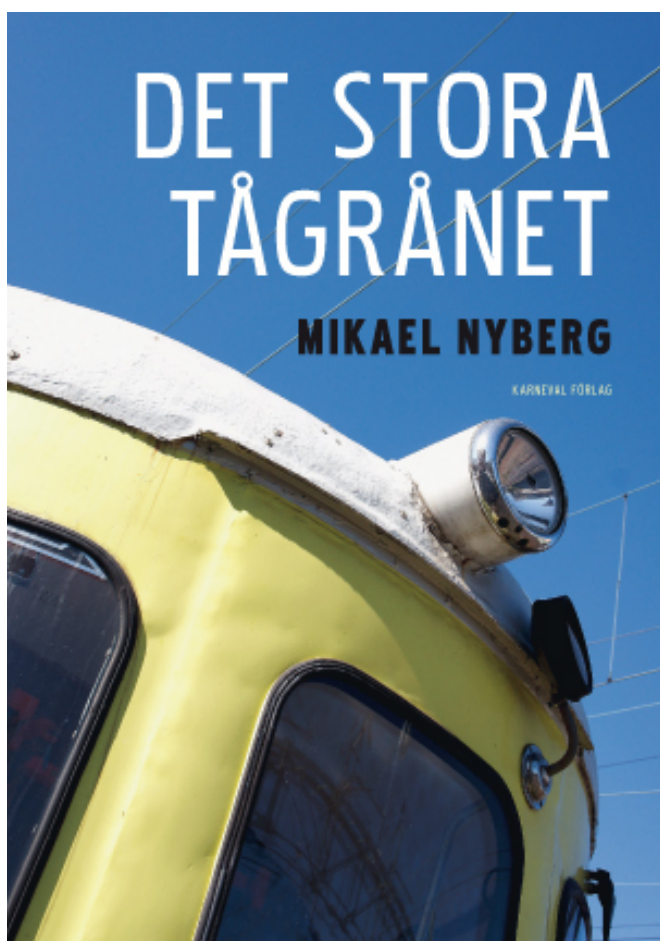
FAKTA

Vad är psykosocial arbetsmiljö?

Psykosociala arbetsmiljön omfattar det mesta i vår arbetsmiljö som inte är fysiskt. Den handlar om sådant som att ha en trygg anställning, möjlighet till personlig utveckling i jobbet eller hur kollegor samarbetar.

Problemen inom det här området kan vara konflikter i arbetsgruppen, mobbning, diskriminering, brist på uppskattning och otydligt ledarskap. Den psykosociala arbetsmiljön är svårare att reglera och beskriva än den fysiska.

Den handlar ju om trivsel, rättvisa och enskildas upplevelser av att trivas på jobbet.

Det finns en järnvägslinje i Sverige som är unik. Den går mellan Stockholm och Arlanda. Det kostar över 240 kr enkel resa att åka på den linjen och det är bara ett tågbolag som får trafikera den. I slutet av januari föreslog Jonas Sjöstedt (V) att monopolet på linjen skulle brytas och företaget utsättas för pris-konkurrens. Förslaget föll inte i god jord – när det gäller överhetens förbindelser med flygtrafiken får man inte riskera inställda turer och förseningar.

Inom övrig tågtrafik i landet råder ofta närmast kaos. När Kreti och Pleti skall ut och åka tåg får de räkna med att de kan bli stående på linjen, långt bort från civilisationen. Endast i undantagsfall kan de räkna med att komma till resmålet vid den tidpunkt som står nämnd i tidtabellen. Det är detta sistnämnda tågtrafikkaos som redovisas i boken "Det stora tågrånet" av Mikael Nyberg (Karneval Förlag 2011).

Efter en intressant genomgång av den svenska järnvägshistorien, förklarar Nyberg hur utvecklingen för drygt tjugo år sedan började gå baklänges tillbaka till samma tillstånd som rådde i järnvägens barndom.

När man började bygga järnväg i Sverige gick inte ens klockorna lika på alla orter. Det var tack vare järnvägen som vi fick en gemensam skolorntid i vårt land. Så småningom insåg man också att tågtrafik är alldeles för komplicerat att skötas av en mängd enskilda bolag som motarbetar varandra. En monopolisering blev nödvändig av både trafik och räls.

Nu har man alltså hamnat i ett liknande sammelsurium som i järnvägens barndom. Alla de olika företag som idag bedriver tågtrafik eller tillhandahåller räls, städning, verkstäder eller serveringar, har naturligtvis ett intresse att just deras företag går med så mycket vinst som möjligt. Att samarbeta och hjälpas åt över "gränserna" är ingen intresserad av.

Ett av många exempel som ges i boken är ett tillfälle då ett av tågbolagen måste ställa in en tur på grund av personalbrist – det saknades konduktörer. Bland de resenärer som stod på perrongen och skulle resa med just detta tåg fanns flera stycken av SJ:s konduktörer. Men eftersom de inte jobbade i det aktuella bolaget kunde de inte hoppa in och fylla vakanserna.

En annan konsekvens av avregleringen är att ingen längre är riktigt intresserad av att utbilda personal, risken är ju att människor väljer att ta anställning hos en konkurrent efter avslutad utbildning. När SJ var ensamt järnvägsföretag utbildades personalen grundligt på deras yrkesskola i Ängelholm. Därifrån var eleverna i det närmaste klara att sättas in i arbete. De nya tågbolagen tar istället ofta in ungdomar från gymnasiernas yrkeslinjer och dessa måste sedan gå tillsammans med erfaren personal den första tiden.

Säkerheten har också blivit lidande av allt detta. Boken ger flera exempel på både tillbud och olyckor,

Mikael Nyberg

samheter splittras upp och läggs ut på entreprenad till dem som lägger det lägsta budet.

Tyvärr finns det, även hos personer som borde veta bättre, en inställning att denna utveckling är en "förnyelse" när det i själva verket handlar om en tillbakagång till vad som rådde inom marknadsekonomin under förrförra seklet.

Men sent skall syndaren vakna, självaste Ulf Adelsson, SJ:s styrelseordförande, lämnade sin post med skarpa kritiska ord om utvecklingen. Och socialdemokraterna, som startade hela utvecklingen bland annat genom uppdelningen av spår och trafik, kräver nu ett moratorium mot ytterligare avreglering.

Mikael Nyberg har åstadkommit en välskriven bok som kan användas som en sammanfattning av den avregleringspolitik som genomförts under de senaste decennierna.

Mikael Nyberg är författare och frilansjournalist. Han skriver regelbundet i Aftonbladet och är en av redaktörerna för tidskriften Clarté. Tidigare har han publicerat "Kapitalet.se", en analys av utvecklingen inom ekonomi och arbetsliv som har blivit mycket uppmärksammas. Han är bror till tecknaren Robert Nyberg vars bilder ofta finns i PappersMagasinet.

Börje Nordström

ibland med dödlig utgång, som är en direkt följd av avregleringarna.

Det är inte bara inom tågtrafiken vi har sett denna utveckling. I hela samhället, inom både privat och offentlig sektor, har utvecklingen gått åt samma håll. Verk-

EFTER VÅREN VILA... (FRAMTIDSUTSIKT)

I Din sång

Vilar våren

Under vinterns vita fäll.

Men en gång

Ska Du möta den i spåren

När som Du träder ut ur Ditt tjäll.

Erik Asteving

RÖRANDE EN NY PJÄS OM OLOF PALME....

En ny pjäs om den vintern 1986 så tragiskt mördade, dåvarande statsministern Olof Palme når mina ögon och öron via såväl min televisionsapparat som via ett antal tidningar. Ja, och den väcker upp mitt alltför ofta slumrande intresse för en man som var en sammanfattad person och människa. Annars är det ofta den ganska endimensionella bilden av en språkligt sett dominerande politiker med syra på sin tunga som brukar visas fram i våra högerdominerade massmedior. Men här är det tydligen så att även en mer fåordig Olof Palme träder fram i Lucas Svenssons pjäs: "Olof Palme – En Pjäs Från Sverige..." där han gestaltas av en röstlik Philip Zandén såvida jag nu har uppfattat syn- och hörintryck rätt. Hur som helst är det en pjäs som i huvudsak utspelar sej under dom sex åren mellan 1976 och 1982 när han var i opposition, Olof Palme. Och det är i sin tur slutligen på Statsteatern i Stockholm som här nyss recenserade pjäs utspelar sej.

Erik Asteving

Foto: Ulla Huhta

Hatet får aldrig vinna

Det har nu gått över ett halvår sedan de ofattbara dåden i Oslo och på Utøya. Från en del håll har Anders Behring Breivik målats ut som en ensam galning. Vi vet fortfarande inte om han agerade ensam, men däremot vet vi att han hade en gemenskap, en idévärld där hans hat mot muslimer fick näring.

I Europa finns det mängder av partier som delar samma antimuslimska tankegodas som Breivik. Ett av dessa partier är det norska Fremskrittspartiet, ett parti som Breivik varit aktiv och förtroendevald i, och i Sverige är motsvarigheten de högerextrema Sverigedemokraterna. Enligt Breivik och hans meningsfränder befinner sig Europa i krig mot islam.

I detta krig anses Europa vara utsatt för en "islamisering" där de europeiska ländernas existens och kultur är hotad av en växande muslimsk del av befolkningen. Den antimuslimska rörelsen menar att de etablerade partierna medvetet har öppnat upp för

islamisering genom att tillåta invandring och ett mångkulturellt samhälle. De etablerade partierna ses i detta sammanhang som kollaboratörer och landsförrädare och i Skandinavien är det i synnerhet Socialdemokraterna och arbetarrörelsen som sätts i centrum för detta hat. Det var därför ingen slump att Breivik riktade sin terror mot just de norska Socialdemokraterna och deras ungdomsförbund.

Breiviks syn på våld som medel är han emellertid relativt ensam om inom den antimuslimska världen. Därför bär han själv och ingen annan skulden för dåden. Det är viktigt att poängtera att partier som Sverigedemokraterna, trots sina hatiska idéer, inte kan ställas till svars för det som hänt. Det är däremot ingen tvekan om att Sverigedemokraterna bär skulden för att sprida hat och rasism mot muslimer och för det måste de alltid ställas till svars.

För en tid sedan fick sverigedemokraten Fredrik Lantz från Motala reda på att han riskerar att uteslutas ur facket. Han är medlem i fackföreningen Transport och skälet till uteslutningen är att han är förtroendevald i ett parti som i grunden bekämpar allt som fackföreningar står för. Fredrik Lantz, som är ordförande för Sverigedemokraterna i Motala, menar i en intervju i lokaltidningen att fackets agerande både är en form av åsiktsregistrering och ett hot mot demokratin. Fredrik verkar uppenbarligen ha varit medlem i en förening utan att ha en aning om vad föreningen står för eller handlar om.

Att gå med i ett fackförbund är inte som att köpa ett telefonabonnemang. Ett medlemskap i ett fackförbund är ett ställningstagande för att försvara medlemmarnas och löntagarnas intressen. I Transports stadgar står det klart och tydligt att facket värnar alla medlemmars intressen. Detta gäller oavsett bakgrund, religion eller kön.

Sverigedemokraterna som parti ägnar som bekant mycket energi åt att driva hetskampanjer mot muslimer med målet att få alla svenskar med muslimsk bakgrund att antingen lämna landet eller ta avstånd från islam. Ledande sverigedemokrater hävdar, med stöd i

sitt nya partiprogram, att svenskar med muslimsk bakgrund inte tillhör den svenska nationen.

Detta är en djupt rasistisk syn och bör i sig vara skäl nog att utesluta sverigedemokrater från allt från fackföreningen till frimärkssamlarklubben. När Transport bestämmer sig för att utesluta förtroendevalda sverigedemokrater handlar det i verkligheten om att försvara sina egna medlemmar med muslimsk bakgrund från förföljelse.

Det är extra lustigt att Sverigedemokraterna inte förstår Transports skäl till uteslutningarna eftersom Sverigedemokraterna själva är det svenska parti som utesluter flest medlemmar för att de inte ställt upp på partiets idéer. Att Transport utesluter sverigedemokrater är egentligen inte konstigare än att Sverigedemokraterna utesluter medlemmar som inte delar partiets idéer.

Den svenska föreningsfriheten är grundlagsstadgad och ger alla medborgare rätt att bilda och tillhöra föreningar. Det finns dock inget i lagen som säger att det går att tillhöra vilken förening som helst på vilka grunder som helst. Det är det upp till föreningarna själva att avgöra. Det gäller för såväl fackliga som politiska föreningar.

Magnus

Magnus Manhammar, född 28 november 1980 är en svensk politiker, antirasist och biståndsarbetare från Karlskrona i Blekinge län. Tidigare har Magnus Manhammar varit aktiv som ordförande för Nätverk mot rasism i Blekinge. Han valdes till kommunfullmäktigeledamot i Karlskrona kommun mandatperioden 2002 till 2006.

Idag arbetar Manhammar som projektledare på Expo Utbildning. Mellan åren 2002 och 2004 var han ordförande för SSU-distriktet i Blekinge, 2007 till 2009 var han internationell sekreterare på SSU-förbundet och Manhammar är sedan 2005 även krönikör i dagstidningen Sydöstran.

Med anledning av att skyddsombudet fyller 100 år i år har Pappers-Magasinet intervjuat Lars Pettersson på byggnadsavdelningen.

Lasse har långt ifrån varit med i alla hundra år men är "gammal i gården" och har varit aktiv på flera arbetsplatser genom åren. Första gången han hade skyddsombudsuppdraget jobbade han på företaget PEAB.

– Hur kom det sig att du blev Skyddsombud, Lasse?

– Det föll sig nästan naturligt! Många ackordsjobb skulle gå fort, men man ville ju jobba säkert i alla fall! Jag var intresserad av vilka hjälpmedel som fanns att använda vid olika lyft etc. Någon rotation var det heller inte tal om – hade man lärt sig ett jobb så fortsatte man med det. Då kunde man jobba fort och därmed få hög ackordslön! Vi som kom från landet var annars mer allsidiga. Specialiseringen kunde leda till att gubbar som bara monterat innertak, med kroppsställning modell kass, efter 15 år såg ut som gamar.

Lasse kom till Byggnads på Hallsta år 2000.

Under "Hallstatiden" på byggnads gjordes många skyddsronder på arbetsplatserna, men på de så kallade rörliga arbetsplatserna (tak, källare etc.) blev det mer eftersatt.

Skyddsverksamheten inom ISS på Hallsta håller på att utveckla rutiner, dels internt ISS, dels mellan Hallsta PB och ISS. En ISS-tanke är att kunna göra skyddsronder på varandras områden.

Som avslutning av intervjun menar Lasse att skyddstänket vad gäller personlig skyddsutrustning faktiskt kraftigt förbättrats den senaste 10-årsperioden och att också det beteendebaserade säkerhetstänket har kommit in i medvetandet. Numera säger man till varandra om något tokigt håller på att ske.

"Våga fråga" är en bra devis – inte bara för Skyddsombud!

Min första kontakt med ett pappersbruk var faktiskt när jag var med i Chalmerskorsten 1965. Ekipaget vi byggde var en modell av Väröbruk som vi skapat i protest mot lokaliseringen av bruket i Varberg. Jag minns att vi målade våra

ansikten gröna och släppte ut svavelväte från fabriksmodellen så att åskådarna skulle förstå vår oro för hur det skulle lukta i framtiden. På plakaten stod det "Sulfit luktar skit".

När jag senare gick på Konstakademins Arkitekturskola i mitten av sjuttiotalet var ett våra av projekt Ådalsringen med fokus på vad de gamla industrierna hade lämnat efter sig. Det var bruksamhällen med bostadshus som var arkitektoniska klenoder: Kejsarhusen, Birger Normans Svanön och Bollstabruk. Men också ruttnande kajer, jäsande bottnar och hemska industriruiner. Vi försökte förstå vad som orsakat processen men också om vi kunna ta tillvara på det som fanns kvar. Här låg ju grunden till den svenska kraftiga ekonomiska tillväxten och välståndet som skapats under efterkrigstiden. För att förstå levnadsvillkoren i Ådalen intervjuade vi många människor, gamla som unga. Jag minns särskilt mötena med pappersarbetarna på det hypermoderna pappersbruket i Väja Dynäs. Sju personer, som annars var anonyma pappersarbetare, berättade om sina arbetsliv och familjeliv för att synliggöra vardagen på bruket. Skiftarbetare vittnade om oregelbundna arbetstider som gjorde det svårt, kanske till och med omöjligt, att engagera sig i föreningar på fritiden eftersom de var lediga när andra jobbade. Man var med i facket men hann sällan gå på möten. Men det var mer än arbetstiderna som hindrade medlemmarna från att gå dit: "Nu har folk inte

tid", berättade en man, "bil och tv tar tid nu". Samtidigt berättade andra att de valt mellan fackföreningsmöten och andra fritidsintressen, men att facket vunnit.

Arbetsförhållandena har förändrats sedan jag gjorde min studie. På sjuttiotalet kunde man röka pipa inne på pappersbruket utan att någon höjde på ögonbrynen. Trots högljudda och bullrande maskiner användes inte hörselskydd och pappersarbetarna fick livslånga hörselskador. En ung kvinna berättade att hon nekats jobb på en mekanisk fabrik eftersom det saknades ett omklädningsrum för kvinnor. I dag är det en självklarhet och händelsen har förvandlats till en bra anekdot att berätta för den som känner att jämställdhetsarbetet gått i stå. Och vem har inte hört gamla kollegor till Socialdemokraternas nya partiledare Stefan Löfvén berätta om hans första strid om riktiga bord och stolar till lunchpauserna? Som svetsare på Hägglunds & söner i Örnsköldsvik tyckte han att det var oacceptabelt att arbetarna skulle sitta på små lådor för att dricka sitt kaffe och äta sina mackor. Historien visar att det alltid lönar sig att kämpa för sina rättigheter. Utan en stark fackföreningsrörelse i Sverige hade utvecklingen på arbetsmarknaden sett annorlunda ut: arbetsskydd, skäliga lönevillkor, semester, jämställdhet och kollektivavtal är resultat av engagerade medlemmars outtröttliga arbete. Därför är det med oro som jag läser att allt fler går ur facket samtidigt som regeringen försämrar arbetsvillkoren. Ett svagt fackförbund med få medlemmar kanske innebär att vi återigen arbetar vid bullriga maskiner utan hörselskydd.

Med våra studier på Konstakademien försökte vi också se var framtiden fanns, hur arbete skapas och hur samhället skulle fortsätta att utvecklas. Vi såg många bevis på en misslyckad regionalpolitik där listiga företagare fick kraftiga samhällssubventioner för att bygga nya fabriker och verkstäder som bara överlevde så länge samhället gav stora subventioner. När stödet tog slut flyttade man till nästa understödsområde för att få nya subventioner, så det var egentligen

poänglöst att flytta företag från Mellansverige till Ådalen eftersom de snart skulle försvinna. En meningslös konstgjord andning. Vi lärde oss också att det som gett bäst effekt, det som bar framtiden, var Umeå universitet, Luleå Tekniska Högskola och andra satsningar på utbildning. Det var också så jag ville att politik skulle bedrivas. Många år senare när den större bruksorten Malmö hamnade i samma svåra sits som bruken i Norrland gjort flera decennier tidigare så var det min fasta övertygelse att inte göra Malmö till nytt understödsområde dit företag flyttade så länge verksamheten subventionerades, för att sedan flytta till andra platser där arbetslösheten var som i andra städer. Mitt fokus för att lösa Malmös problem har därför istället varit satsningar på nya högskoleutbildningar, bättre kommunikationer och, viktigast av allt, ett framtidsinriktat ekologiskt hållbart samhälle med ett ekonomiskt hållbart näringsliv.

■ DRIFTKLUBBEN

Nu står vi inför 2012 och man kan hoppas på ett bra år. Vi blir färre och får mer att göra, viktigt i detta är att vi får träffas och diskutera i olika forum.

Innan torrändeprojektet går igång på allvar, tycker jag att vi som kommer att jobba ihop skall träffas och diskutera hur vill vi att det ska gå till och brainstorma ihop.

Vi har fått in ett till skiftschema, det är från Fiskeby. Vi kommer att titta igenom det schemat och se hur det är uppbyggt med utfyllnad, semester och ledigheter.

Glöm inte att söka bidrag om skiftlag över hela bruket ska göra något tillsammans.

Vi har problem med vår drickaautomat, ett fack lämnar inte ut varannan dricka. Glöm inte att meddela någon av oss automatskötare om någon av automaterna tar era pengar.

Det är snart dags för årsmöte och jag hoppas att det kommer några dit och tycker till. Vi vill ha någon från norränden i styrelsen också.

Jaana Kuusisto

Skiftarbete & hälsa

Dagens samhälle går mer och mer mot ett 24-timmarssamhälle där allt fler arbetar skift. Att arbeta, äta och sova på udda tider kan innebära en hälsorisk. Oregelbundna arbetstider innebär att kroppen kommer i olag och därför kan skiftarbetare ha en ökad risk att drabbats av ohälsa såsom till exempel störd dygnsrytm med sömn- och vakenhetsproblem, stress, hjärt-kärlsjukdomar och mag-tarmproblem.

Det finns även fördelar med att arbeta på udda tider och det är individuellt vem det passar att arbeta skift. Chanserna att trivas och må bra med skiftarbete ökar om du är kvällsmänniska och hur väl du tar hand om dig. Andra faktorer som spelar in är schemats utformning och att undvika andra riskfaktorer samtidigt till exempel rökning, hög alkoholkonsumtion och fysisk inaktivitet.

Vi har en inbyggd dygnsrytm/dygnsklocka som är genetiskt betingad och den styr vår kropp att vara vaken och aktiv på dagen och att sova på natten.

Men det finns mycket du kan göra själv för att må så bra som möjligt och bevara din hälsa.

Utbildningen i skiftarbete & hälsa syftar till att du som arbetar skift ska få mer kunskap och verktyg till att skapa en god hälsa. Om du mår bra kan du orka arbeta längre, sjukfrånvaron minskar och produktiviteten ökar.

Du får mer fakta om varför kroppen reagerar som den gör vid skiftarbete och hur du har möjligheter att påverka den egna hälsan. Utbildningen fokuserar på dygnsrytm, sömn, mat- och alkoholvanor.

Varmt välkomna till detta utbildningstillfälle, alla som arbetar skift kommer att få en kallelse under våren 2012.

Företagshälsovåren (Conny, Ulla, Inger och Johanna)

Pappers (Taisto & Mikael)

HR-specialister (Cathrin & Helèn)

Pappers medlemmar har en kollektiv hemförsäkring med bland annat ett belopplöst försäkringsbelopp. Här är en kort beskrivning av hemförsäkringen.

Skydd för dina saker - Hemförsäkringen gäller för din egendom – alltså dina egna, lånade eller hyrda saker om du har dem för privat bruk. Den gäller däremot inte för byggnader, bilar eller båtar. Du kan läsa mer i försäkringsvillkoret under Egendomsskydd.

Stöld och skadegörelse - Försäkringen gäller för stöld av och skadegörelse på egendom i bostaden och biutrymmen, till exempel källar- eller vindsförråd och tvättstuga. Det finns vissa begränsningar och aktsamhetskrav när det gäller stöld. Tänk på att aldrig förvara stölbegärliga saker till exempel i bilen eller i källarförrådet.

Brand och blix - genom brand, blix, kortslutning, överslag eller överspänning på hushållsmaskiner och annan elektrisk maskin eller apparat, genom explosion, men inte genom sprängningsarbete

Översvämning och läckage - Du kan få ersättning om dina saker skadas genom läckage från till exempel vattenledningar, diskmaskin eller genom översvämning.

Hushållsmaskiner och mat i frys - Du kan få ersättning om till exempel kylan, frysen eller tvättmaskinen går sönder.

Reseskydd ingår i 45 dagar - I din hemförsäkring ingår ett reseskydd för dig och din familj. Under resans första 45 dagar gäller det i hela världen för stöld och vissa andra skador på ditt resgods upp till 40 000 kronor. Du kan också få ersättning för till exempel läkarvård eller andra merkostnader när du är utomlands. Om du ska resa längre tid än 45 dagar rekommenderar vi en separat reseförsäkring.

Krisskydd - Om du drabbas av en traumatisk skadehändelse som vi kan ge dig ersättning för (exempelvis om du blir rånad eller överfallen) kan vi även hjälpa dig med, som högst, 10 behandlingstillfällen hos anvisad legitimerad psykolog eller psykoterapeut. Krisförsäkringen gäller utan någon självrisk.

Skadestånd, överfall och rättstv

Flyttskydd - När du ska flytta så är dina saker försäkrade på både den gamla och den nya adressen under en övergångsperiod på 30 dagar.

Bortskydd - ersättning upp till 40 000 kr. Bortskyddet gäller dina saker som förvaras på annan adress än den som anges i försäkringsbeskedet och ger upp till 40 000 kronor i ersättning vid varje skadetillfälle. Exempel kan vara saker du förvarar i ditt fritidshus eller har med dig utanför bostaden

Det finns tilläggförsäkringar att teckna som komplettering till pappers hemförsäkring t.ex allrisk, resklar mm. Bor du i bostadsrätt eller villa beöver du komplettera din hemförsäkring med försäkring för dessa. Du kan kontakta avdelningen så kan de hjälpa dig att få en genomgång av dina försäkringar.

Det är viktigt att vara rätt försäkrad om något skulle hända. Vad är ditt behov?. Gå in på www.folksam.se och boguiden och läs mera.

Försäkringskampanj

För närvarande planerar Avd 68:s Försäkringskommitté att anordna en försäkringskampanj för Pappers medlemmar. Kampanjen kommer att sträcka sig över flera veckor. Bl.a. kommer skiftlagen (samt dagtid) att erbjudas en kortare infoträff innan jobbet. De som efter det känner sig intresserade av att gnugga vidare med försäkringsfrågorna anmäler sitt intresse för att kunna träffa en försäkringsrådgivare senare under dagen. Så ser det tänkta upplägget ut men mer information kommer när kampanjen närmar sig.

Hur stor hemförsäkring behöver du?

Nu är det
lätt för dig
att välja

Folksam

Strindberg och Roslagen

I år är det 100 år sedan **August Strindberg** gick ur tiden. Det kan finnas skäl att uppmärksamma detta inte bara för att han är vår nationalskald – han var också en så kallad arbetarvän. Att den vänskapen även var besvarad framgick av att tusentals arbetare i Stockholm tågade förbi Strindbergs bostad på Drottninggatan när han fyllde 60 år och tiotusentals närvarade vid hans begravningsfärd genom gatorna i staden 1912. Dessutom såg man i Strindberg en förkämpe för fredens sak.

Strindbergs utsikt från rummet i Grisslehamn

Om Strindberg varit i Hallstavik är tveksamt men han har troligen passerat stationen i Häverödal på sin väg till **Albert Engström** i Grisslehamn som han besökte våren 1903. Strindberg fick bo i Alberts arbetsrum med fönster som vetter mot Ålands hav. Det gick bra ett tag men sen fick Strindberg nog av den obrutna

horisontlinjen och bröt hastigt upp och for tillbaka till Stockholm. ”*Men kom ihåg att den raka horisonten dag efter dag blir ett helvete*”, skrev Strindberg.

Annars är det mer Furusund som kommit att förknippas med August och än idag genomförs årliga Strindbergsvandringar i Furusund där man bl a besöker utsiktsterassen Monte Bello, brunnen Duvkällan och teatern Hammerska Ladan.

Det var på midsommarafton 1899 som Strindberg kom till Furusund första gången. Han hyrde rum i skomakare Anderssons stuga, mitt i Furusund, där han bl a skrev dramat *Erik XIV*. I Furusund umgicks han, bland många andra, med den socialdemokratiske agitatorn **Kata Dalström** och de bildade tillsammans en egen kätgelklubb. Katas familj fick stå modell för vissa figurer i *Götiska rummen*.

Vykort på skomakarens stuga i Furusund

Sommaren 1899 gav mersmak och Strindberg återvände även sommaren därpå. Denna gång till Villa Venezia i den norra delen av byn med en fantastisk vy över den stora inseglsleden till Furusund norrifrån.

Villa Venezia

Denna gång gick det inte så bra. August blev förkyld och fick avbryta vistelsen och återvända till huvudstaden.

Isola Bella

Till Furusund återkom Strindberg först i juni 1904. Han hyrde då villan Isola Bella på Karantänsholmen längst söderut i Furusund. Det hus som Kata Dalström bott i fem år tidigare. Sommaren blir lycklig för Strindberg. Han har försonats med **Harriet Bosse** och hon kommer ut till Furusund. Vistelserna i Furusund får avtryck även i Strindbergs verk. I *Ordalek och småkonst* och i *Taklagsöl* återfinns detaljer från Isola Bella likaså i *Ett drömspel*.

Sommaren 1905 kommer August Strindberg till Furusund för sista gången. Han hyr då ett hus på Täckholmen nära Villa Venezia som han vistades i 1901. Denna sommar får han bo ensam, Harriet vägrar komma ut till Furusund. Täckholmen är en avskild liten ö som det då gick en träbro till. Den ligger omedelbart norr om nuvarande färjeläge. Villan byggdes senare om till pensionat och dansställe. Idag är pensionatet rivet och ersatt av en modern villa. Övriga hus som Strindberg hyrde finns fortfarande kvar i ursprungligt skick (exteriört).

Strindbergs tid i Furusund finns omnämnd i *Ockulta dagboken* och i novellen *Fagervik och Skamsund* är det Fagervik som är Furusund och Köpmanholm mitt emot står modell för Skamsund.

Innan vi avslutar denna Strindbergspresentation så återvänder vi till August Strindberg som arbetarnas författare. En av de skrifter där han tydligt tar ställning är den på 1880-talet skrivna *Liten katekes för underklassen*. Här följer några valda stycken ur den:

Vad är överklass?

De tärande, de styrande.

Att styra är icke ett arbete. Det är bara en sysselsättning, knappt det. Jämför de kungliga personernas ideliga jaktpartier, baler, resor och andra förlustelser.

Vad är underklass?

De närande, de styrda.

De som med sina händer frambringar mat, kläder, bostäder och bränsle är de arbetande, de närande.

Vilka medel begagnar överklassen för att hålla underklassen under sig?

Religion, Politik, Lagar, Vetenskaper, Konster och Moral.

Alla dessa konster har utvecklat sig ur mer eller mindre artificiella behov, men i det hela under överklassens kontroll och i syfte att gagna och stadsfästa dess makt.

Vilka medel har underklassen att bevaka sina intressen gentemot överklassen?

Rösträtt, där den finns.

Vad är lagar?

Överklassens uppfinningar för att på laglig väg hålla underklassen under sig.

Vad är ekonomi?

En vetenskap uppfunnen av överklassen för att komma åt frukten av underklassens arbete.

Vilka medel äger arbetaren att motverka kapitalets förtryck?

Högst få, tillsvidare, så länge lagliga strejker undertryckas med olaglig vapenmakt.

Men det finns väl några medel?

Ja, strejk; men därtill fordras kapital.

Hur skall arbetaren få kapital till strejk?

Genom konsumtionsföreningar, som minska hans utgifter, och genom arbetarbanker, som försträcka lån vid strejktillfällen.

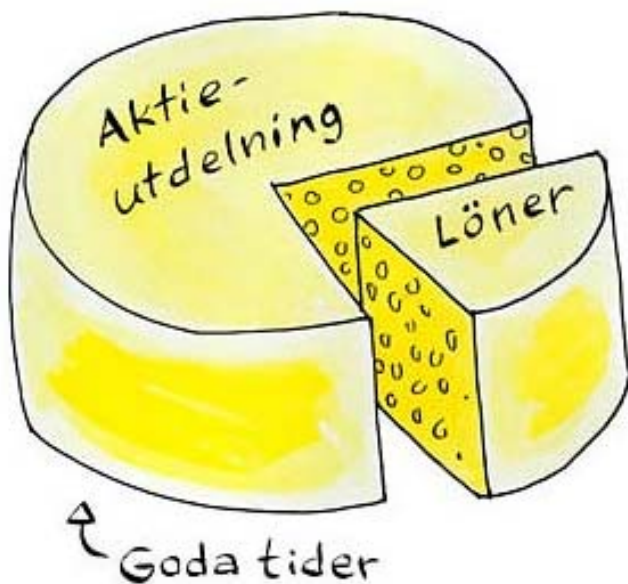
Är saken hjälpt med det?

Nej, det fordras jordens expropriering.

Roger Berglund,
text och foto

Ostprincipen

En kväll sent i november träffar PappersMagasinet tecknaren Robert Nyberg på Norrtälje Konsthall. Där ska han senare på kvällen ha ett offentligt föredrag med tecknande. Pappers är redan sedan tidigare bekanta för Robert då det var han som tecknade framsidan till PappersMagasinet valnummer 2010. Men nu skulle han istället få svara på våra nyfikna frågor!

Pappersmagasinet: När började du teckna och när övergick det till att bli ett jobb?

Robert Nyberg: Eftersom mina bägge föräldrar är konstnärer började jag väl så snart jag kunde hålla i en penna – sedan har jag aldrig slutat! Men jag publicerades första gången under skoltiden, i högstadiet. Eftersom jag är född 1956 så var jag ung under vänstervågen. Min bror, Mikael, var några år äldre och lite mera driven. Han skrev medan jag ritade. För egen del blev det några elaka teckningar av rektorn men annars var jag ganska försynt. Senare försökte jag rita politiska karikatyrrer. Men jag var aldrig särskilt bra på

det och är fortfarande inte. Karikatyrrer är inte min grej. Jag tyckte att jag började hitta min stil först när jag ritade "Robbans bollsskola". Här hittade jag underifrånperspektivet eller om man så vill: "Grusrotsperspektivet"!

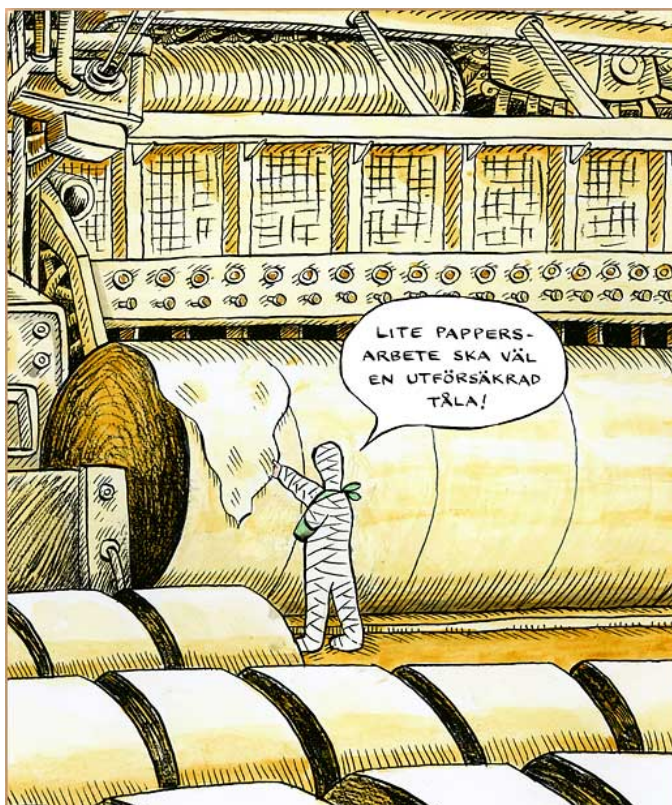
PM: Är det svårt att hitta motiv till dina bilder?

RN: Nej, inte alls! Vi tänker i bilder, det är så vi strukturerar världen. Det talade språket är bilder vi skapar, det är dessa bilder vi bollar emellan oss, det är det så vi utforskar världen - med mer eller mindre kloka bilder!

Min egen bild av världen är att väldigt mycket av det som händer beror på både stora strukturer och underströmmar som sen tar sig uttryck i en skandal där och ett krig där om jag uttrycker mig lättsinnigt. Man kan diskutera den bilden men själv känner jag mig rätt trygg i möjligheten att analysera världen. Det gör det lättare att hitta de saker som bekräftar! Ett exempel på att det verkar fungera är att mina 20 år gamla bilder, gjorda för Kommunal, fortfarande används och är läsbara för en ny generation.

PM: Är en förutsättning för ett uppdrag att du ideologiskt sympatiserar med uppdragsgivaren eller innehållet i bilden?

RN: Det är lättare att säga så här: Jag skulle inte ta ett uppdrag där jag tror att bilden skulle kunna användas till ett syfte som jag inte gillade. Vid ett tillfälle ville personalavdelningen på ett företag använda mina bilder till en utbildning. Det skulle ha blivit lite konstigt i och med att jag jobbar så mycket åt facket. Det är en bra fråga eftersom bilder är väldigt mycket betingade av sitt sammanhang! En och samma bild kan betyda olika saker i olika sammanhang. En utlöpare till den frågan är skillnaden mellan att skriva en text och att rita en bild. Bilden är mycket svårare att ta tillbaka. Om du gör en text som skär snett i en känslig fråga och sen märker att en massa människor tar illa vid sig kan du säga att det inte var så du menade, be om ursäkt o.s.v. Om en bild skär snett så kan jag i och för sig säga att det blev fel och så där, men bilden finns ju där! Det är styrkan och svagheten med bilder, och då har man också ett större ansvar för vilka bilder man överhuvudtaget kan släppa ut. Ska man göra roliga bilder bygger mycket på att de ska kunna läsas av fort! Det är inte lika lätt att i en bild lägga in "gråskalor".

Robert tecknade Pappers Magasinets valnummers omslagssida

PM: Har du något önskeuppdrag?

RN: Jag har önskeuppdrag! Eftersom jag har råd att göra det här på heltid, dessutom för rörelser som i min värld är avgörande för att vi ska ha det bra. Få tecknare har s.a.s. råd att teckna på heltid – där känner jag mig jätteprivilegierad!

PM: Hur lång tid tar en bild, i genomsnitt att göra?

RN: Själva idén kan komma hur fort som helst. Nyckeln är att kunna se om idén bär! Men det kollar jag alltid med min fru, fast även med redaktörerna. Det är ingen idé att sätta sig och rita en originalteckning om inte idén funkar. I dessa fall spar jag idén som en skiss – senare kan något inträffa som förlöser idén. Ibland handlar det bara om dagsformen! Jag tror att den stora talangen är att våga visa upp sådant som initialt visat sig inte fungera. Att göra själva originalet handlar om ca en dags arbete om det är komplicerat.

PM: Vilka tecknar du för?

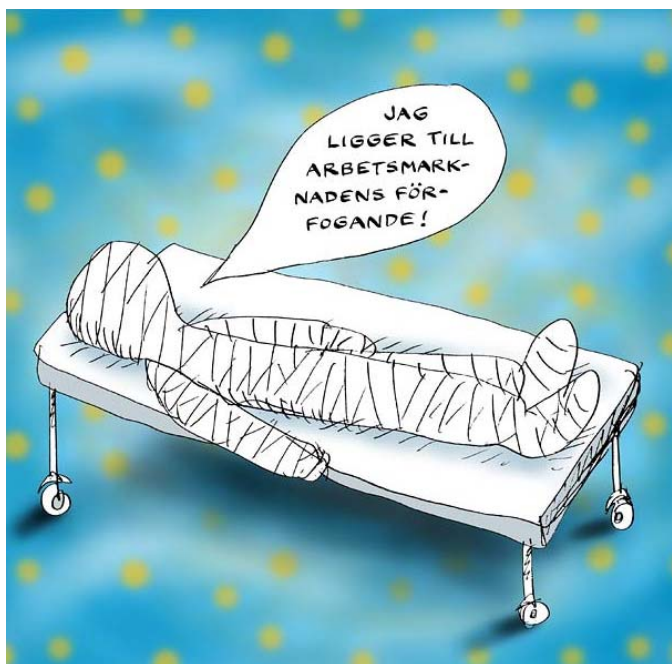
RN: De stadiga uppdragsgivarna är Aftonbladet varje söndag (samt lite då och då på ledarsidan i veckorna), ST-press (stadstjänstemännens facktidning), Dagens Arbete, Transportarbetaren och Folket i Bild.

PM: Något du vill säga till pappersarbetarna i Hallstavik?

Det betyder väldigt mycket för mig om mina bilder uppskattas, det gör mitt arbete meningsfullt! Se till att de får veta det! Det är i och för sig alltid kul att göra intressanta bilder – men de har ingen betydelse om de inte används. Fick inte mina bilder gensvar skulle jag nog fundera på att göra något annat, något som kändes meningsfullt. Det går inte att nog betona hur viktig återkopplingen är. Det handlar inte om att

teckna snyggt – det handlar om att nå ut med budskapet och få effekt!

Innan vi lämnar Robert så att han får göra klart förberedelserna inför kvällens tillställning passar vi på att få boken "Det stora tågrånet" signerad (se recension på annan plats i tidningen). Den har brorsan Mikael skrivit medan Robert har illustrerat.

Robert Nyberg har i bildform kommenterat samtiden i snart 25 år. Teckningarna för Kommunal har blivit mycket uppmärksammade, men han medverkar också regelbundet i tidningar som Aftonbladet och Dagens Arbeta och illustrerar barn- och faktaböcker. Han tror på bildens förmåga att få oss att tänka efter.

FRÅN FÖRBUNDET

Papperskortet

Under våren kommer Pappers att introducera "Papperskortet". Detta som ett led i att skapa mervärde för medlemmar. Utöver att fungera som ett medlemsbevis är kortet laddat med olika rabatter och erbjudanden. Möjlighet att uppgradera medlemskortet till ett MasterCard med betalfunktion kommer att finnas. Medlemskortet lanseras i slutet av april och kommer att skickas ut till alla medlemmar. Mer information kommer att finnas på förbundets hemsida fr.o.m. slutet av mars.

Anders Lidén

Birgitta Friberg på förbundet med medlemskort nr 1

Hej. Jag heter Dan Andersson och är ordförande i Pappers avd. 101 Svanskog. Vi är en av de minsta avdelningarna inom Pappers, med 21 medlemmar anställda på kartongbruket (ölbrickskartong). Vår verksamhet inom av-

delningen fungerar bra, närmare hälften av oss har fackliga uppdrag. Men man måste medge att när vi är så få blir verksamheten sårbar. Det behövs så lite för att vi ska få problem, en person som hoppar av är väldigt svår att ersätta.

Det är oerhört viktigt att det finns facklig närvaro på varje arbetsplats, någon vi kan resonera eller skälla på om något är fel. Vi ska vara rädda om vårt sätt att organisera oss. Jag tror det är nyckeln till Pappers höga organisationsgrad.

Jag läste föresten LO-tidningen i helgen, där stod att färre fall drivs till arbetsdomstolen, det finns en ökande försiktighet inom den fackliga rörelsen, vilket är farlig utveckling. Ju mer vi kliver bakåt, desto mer kliver arbetsgivarparten framåt. Vi ska inte bara skydda det vi har utan försöka driva utvecklingen framåt.

Det är lite konstigt hur Svenskt Näringsliv och deras ekonomer resonerar. Den kortsiktighet som finns på aktiemarknaden, verkar ha spridit sig och omfattar även synen på arbetsmarknaden. Buden är många: ungdomslöner, bemanningsarbete, urholka LAS och förlägga arbetstid lite hursomhelst utan att betala för det. Problemet är bara att alla dessa krav, om de får genomslag, kommer att skapa otrygghet, fler sjuk-skrivningstimmar och missnöjda arbetare. Det får på sikt i sin tur till följd, minskad produktivitet och sämre lönsamhet. Den ekvationen får i alla fall inte jag att gå ihop.

Det verkar som om starka krafter försöker slå sönder den svenska modellen. Vi som känner samhörighet genom medlemskap i facket måste göra vårt för att bryta den här utvecklingen!

En annan fråga som är viktig är avtalsrörelsen. Som det nu ser ut skriver de olika förbunden avtal med sin motpart på arbetsgivarsidan. Eftersom båda sidor samordnar sig så hårt och inte tillåter några avvikelser i de olika avtalen är det lika bra att låta LO förhandla direkt med Svenskt Näringsliv. Men först måste LO rycka upp sig och komma ur de senaste femton årens Golgatavandring. Det i sin tur gör det stundande valet av ordförande i LO så viktigt. Landsorganisationen har inte haft någon reell makt på länge, flera ledare har passerat revy som skuggfigurer utan att sätta avtryck.

Det beror mycket på att våra förbund inte velat lämna någon makt till LO. Nu har vi en tuffare motståndare än på länge, därför måste vi samla ihop oss och stå enade.

Socialdemokraterna har föresten fått en ny ordförande Stefan Löfvén, den gamle metallordföranden. Vi får hoppas han kan bli en samlande kraft, men då kan han inte bete sig som i senaste avtalsrörelsen där Metall hoppade av LO samordningen.

Det var allt ifrån mig.

Hälsar **Dan Andersson**.

■ BILDREPORTAGE UH AUTOMATIK

PappersMagasinet följde den här gången med Underhåll el/auto syd under en hektisk stoppdag för att om möjligt få några bra bilder.

UH utgår under stoppen från en stopplista med planerade jobb.

Den här dagen blev lite mer ansträngd p.g.a. att PM 11 också stannade för ett virabyte – med alla de problem det kan medföra.

Vi hann växla några ord med en för tillfället något ordknapp Patrik Lundberg som under virabytet, skulle det visa sig, bl.a. skulle hinna med att tvångsköra gränslägen, tvångsköra ventiler, kolla felande gränslägen, höja hydraultryck i kretsar, täta oljeläckage o.s.v.

- ”Klart det är lite stressande när all personal som ska byta vira väntar..”.

Nu kunde tidschemat det här stoppet ändå hållas med bra insatser och snabba fötter, trots ett knappt bemannat underhåll...

Anders Lidén

Johan Klingholm och Lars "Ruckis" Jansson

Mika Sällinen och Patrik Lundberg byter on/off-ventil till högtryckssprits på PM 12

Jimmy Larsson och Patrik Portström kontrollerar samt "kolar" likströmsmotor vid PM 11.

Patrik Lundberg in action

Lars "Ruckis" Jansson och Johan Klingholm förbereder byte av (hydraulik-)slangar till rullpuffare vid RM 11:1

ABFs årsmöte förra året

Vi skriver nu 2012 och med anledning av det måste vi börja med att gratulera ABF – Arbetarnas Bildningsförbund – som fyller 100 år i år. Det var bl a den socialdemokratiska riksdagsmannen Rikard Sandler som tog initiativet till att bilda ABF vid ett möte på Brunnsviks Folkhögskola 1912. ABF-förbundet kommer att ha en hel del aktiviteter i Stockholm under vecka 24 som vi kommer att återkomma till. ABF Norrtälje kommer bland annat att uppmärksamma jubileet på sitt årsmöte i Hallstavik den 28 april.

När vi summerar studieåret 2011 kan vi konstatera att cirkelverksamheten gått tillbaka från en redan ganska låg nivå. Det är en utmaning både för oss och ABF att få igång fler studiecirklar i framtiden. Däremot håller övrig kursverksamhet ställningarna bra trots nerdragningar och en hårdare attityd från företaget. Den som vill studera siffrorna mer i detalj hänvisas till 68:ans verksamhetsberättelse där allt är spe-

cificerat. Antalet använda UVA-timmar stannade vid 980 vilket är den lägsta noteringen hittills och kan jämföras med rekordåret 1992 då 4.300 timmar förbrukades.

Studieverksamheten har dock börjat bra i år. En BAM-kurs har hållits (där 6 av våra skyddsombud deltog) och ytterligare en till är tänkt i år. En liten cirkel i "Samhällsekonomi för husbehov" har startat med bara tjejer som deltagare. En annan cirkel "Kamrater! Systrar!" är på gång att starta inom kort och där finns chans att hoppa med.

Vi har också flera som anmält sig till olika miljöutbildningar. Fyra SO har hittills anmält sig till Miljökursen i Älvkarleby. I år har LO två helt nya kurser, dels Kemiska hälsorisker och dels Säkerhetskultur. Vi har två anmälda till respektive kurs. Om de kommer med ska det bli spännande att höra vad de säger om dessa nya utbildningar.

Ulla Strandbergh

En som kan berätta om en kurs som vi tidigare inte haft någon deltagare på är Ulla Strandbergh. Hon deltog i december på LO-kursen "Den svenska modellen". Hon säger: *Det började med en föreläsning om den svenska modellens historia och framväxt som presenterades av professor Anders L Johansson. Dagen avslutades med ett samtal med Vanja Lundby Wedin. Andra dagen föreläste Sandro Scocco om samhällsekonomin grunder. Sen fortsatte det med bl*

a föreläsningar om Saltsjöbadsavtalet och om retorik. Sammanfattningsvis en väldigt bra kurs med bra föreläsare och intressant innehåll, men man måste vara intresserad av detta ämne, för det blev långa dagar och mycket att ta in.

Många som anmälde sig till kurser/cirklar i höstens uppsökeri har inte hört något från oss än. Dels beror det på att vi in i det längsta hoppas på att det ska komma igång cirklar, dels har andra uppgifter prioriterats före. Men vi lovar att bättra oss.

Till sist några tips om kommande kurser för förtroendevalda:

Extra förbunds kurs, steg 1, 2-4/4, Göteborg (steg II 8-11/5)

Lag och Avtal, steg I, 27-30/3, Rönneberga (steg II, 17-19/4)

Miljökurs, steg I, 25-27/4, Älvkarleby (steg II 22-24/5)

Fler kurser hittar ni på Pappers hemsida www.pappers.se under fliken facklig utbildning. Är du inte förtroendevald men vill gå en facklig medlemsutbildning så hör av dig till oss på expeditionen.

Roger Berglund,
studieorganisatör

Att gå på kurs är spännande

Bakgrund och emigration

I slutet av år 1887 rådde konduktören Olof Hägglund ut för en arbetsplatsolycka. Han blev omkullstött av en glidande järnvägsvagn och släpades med en bit. Olof kom från Forsby i Hille strax norr om Gävle han hade träffat Margareta Catarina Wennman och de hade gift sig och tillsammans fått nio barn, varav sex nådde vuxen ålder. Olof hade kommit in vid Gefle-Dala Jernväg och blivit konduktör. I samband med olyckan hade han fått en del underhudsblödningar. Dessa var inte livshotande men Olof vill bli kvitt irritationen och lade in sig själv på Gävle lasarett den 5 december. Han och hustrun är varmt religiösa, de är skaldenströmmare, och dagen innan operationen skriver han hem till henne "när ni nu går till Gud i bön, så bed för pappa". Den 7 dec sker rutinoperationen men något går snett och konduktör Olof Hägglund, 41 år, vakar aldrig ur sin narkos. Catarina och hennes sex barn, däribland sonen Joel åtta år, får det nu besvärligt att klara uppehållet. De bor i en gård på Nedre Bergsgatan som är svår att hålla värmen i och man hyr ut ett par av rummen. Barnen får genom diversejobb hjälpa till med ekonomin. År 1900 drabbades Catarina av en sjukdom som kom att leda till ett flertal operationer och den 17 januari 1902 avlider hon och familjen upplöses. De två bröderna Paul och Joel bestämmer sig för att resa till Amerika under hösten.

Ulla och Aleks vid Joe Hill-gården i Gävle

Joe Hill på frimärke 1980

Innan vi landar i USA är det bra att ha lite ytterligare fakta om pojken Joel, i vänkretsen kallad Julle, med i bagaget. På grund av religionen fanns det mycket sång och musik i det Hägglundska hemmet. Fadern Olof hade till och med delvis tillverkat en egen orgel med 4 oktaver. På Frälsningsarmén fick Joel höra nya melodier och han besökte ofta Arbetareföreningens folkkonserter i Gävle. Hemmets fiol trakterades gärna och ofta vilket ibland frestade på syskonens tålamod. Det hände också att Joel spelade offentligt på mindre ställen och sammankomster, delvis för att testa sin egen förmåga.

Under åren 1899-1900 vistades Joel i Stockholm eftersom han sänts dit för behandling av sina hudtuberkler. Först behandlades han med en ny ljusmetod men då detta inte hjälpte opererades han på Serafi-merlasarettet i april 1900. Sjuk förblev Joel hela livet men eftersom tuberkulosen inte fanns i lungorna klarade han sig förhållandevis bra men frikallas ändå från värnplikten 1901.

I såväl Stockholm som Gävle hade Joel provat på olika arbeten. Han var bl a tidningsförsäljare, jobbade på replageri, maskinist på en lådfabrik och eldare på varmbadhuset samt på den stora amerikakranen i Gävle hamn. Enligt uppgift hade Joel även varit till sjöss och gått på traden Göteborg-England och där lärt sig en del engelska.

Det nya landet

Tillsammans med sin två år äldre bror Paul utvandrar Joel till Förenta Staterna den 1 oktober 1902 han skall då om en dryg vecka fylla 23 år. Sista tiden innan avfärden studerar han engelska intensivt och brev och texter talar inom kort om en sällsynt god inlärningsförmåga hos Joel. Överfarten skedde från Göteborg med fartyget Saxonica som tillhörde Cunardlinjen. Sista natten i Sverige tillbringades hos storebror Efraim som tidigare flyttat till Göteborg och fått jobb på SKF. Under överresan till USA byter Joel namn till det mer amerikaklingande Josef Hillström. Efter att han och brodern anlönt till New York slutar spåren efter brodern Paul. Något enstaka brev hem till Sverige från brodern berättar om några hundår i nya landet innan han slutar som hyggligt betald lokförare. Om detta var sanningen eller bara "glädjebesked" till släktingarna hemmavid har inte gått att belägga. En annan mystifikation är att Josef, till nordbor och andra, efter ankomsten uppger att han till och från reser tillsammans med sin blonde kusin Jim Holland. Någon "kusin" kände systrarna i Sverige inte till utan det kan istället vara brodern som avses och av någon anledning tituleras kusin och som även han bytt namn under resan över.

Emil Berglund vid Joe Hill-monumentet i Gävle 1995

JOE HILL-GÅRDEN

KAFÉ KULTURARRANGEMANG MUSEUM

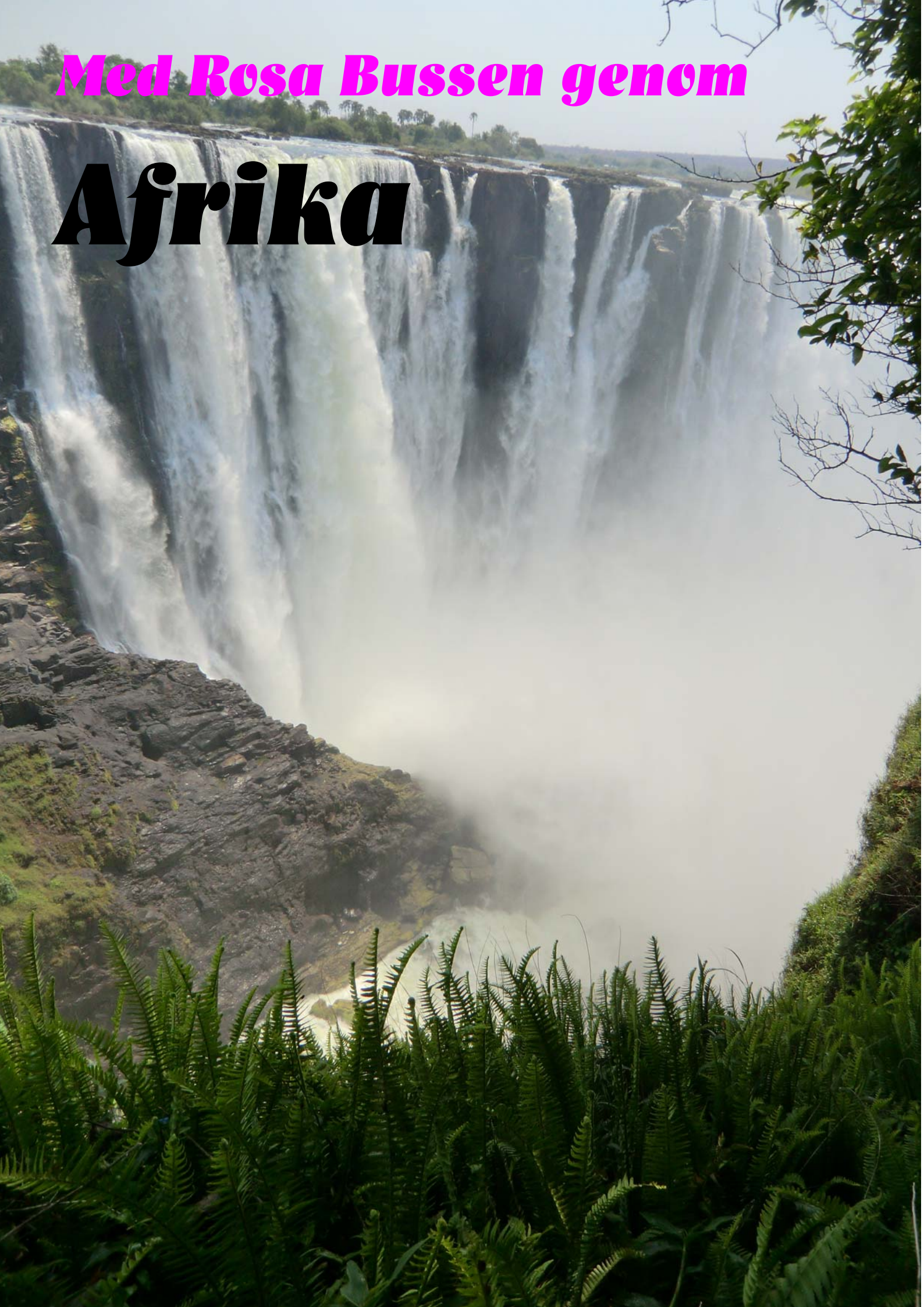
NEDRE BERGSGATAN 28, GÄVLE | JOEHILL.SE

Efter ankomsten till New York får Josef olika diversejobb bl a som dräng och städare på krogar i fattigkvarteren i Bowery. Ett år senare reser han och kusinen vidare med ett godståg till industrierna kring de stora sjöarna i norr bl a till Cleveland och Chicago. Vistelsen i Chicago blir även den relativt kortvarig. Han får jobb på en mekanisk verkstad. Hårt slit och dålig lön gör att Josef försöker intressera arbetarna för en fackförening. När arbetsgivaren får reda på detta sparkas Josef och när han sedan söker nya jobb i staden får han höra att han är på arbetsgivarnas svarta lista. Han inser att han måste ge sig iväg igen och innan han reser vidare västerut ändrar han åter namnet – nu kort och gott till Joe Hill. (forts. nästa nr).

Roger Berglund

Med Rosa Bussen genom

Afrika

Alla som har sett filmen "Mitt Afrika" drömmer om att uppleva den vackra kontinenten på riktigt! Den 14 oktober fick jag och 18 underbara människor från hela Sverige, från Luleå till Malmö den chansen! Vi landade i Zambia efter en lång resa. Där väntade Jocke (körde bussen) och Anders (ansvarig för mat, trivsel och ordning och reda) på oss. Efter den första övernattningen hoppade vi in i Rosa Bussen och påbörjade äventyren. I det här vykortet finns tyvärr inte plats för att detaljerat beskriva alla de ställen där man tappar andan. Jag kommer bara kronologiskt beskriva de platser jag kommer att minnas för evigt.

- Resan....över bron till Zimbabwe och till det mäktiga Victoriafallet. Ordet mäktigt föddes här. Att se vatten som faller hundra meter ner producera vattendimma och ljud som överröstar hundratals tenorer gör en maktlös. Ett måste att se när man är i Afrika!

På Rosa Bussen fungerade allt i RB:s anda, med matlag och taklag. Maten lagade vi för de mesta själva och sov på taket eller inne i bussen.

Efter vandringen längs Victoriafallet fortsatte resan till Gweru National Parken. Där vandrade vi med LEJON. De är VANA att träffa människor men inte TAMA. Vi hade sex beväpnade vakter med oss för säkerhets skull!

Därifrån fortsatte resan till Great Zimbabwe (på Unescos världslista), den äldsta arkeologiskt kända ruininstaden i södra Afrika. Byggs och beboddes av Shonafolket 400-1400 ekr. Kungen bodde uppe på berget och fruarna nere i dalen. Favoritfrun bodde i innergården och de andra fruarna skildes med smala gångar och höga väggar!

Nästa mål på tur var resans höjdpunkt: Krugerparken. The big five, lejon, elefant, afrikansk buffel, noshörning och leopard såg jag alla på en enda dag! Vi såg elefanter, giraffer, olika antiloper, zebbor, noshörningar, vattenbufflar, flodhästar, lejon, leopard, vårtsvin, hyenor, varan, sköldpadda! Massor av olika

Alla resenärer framför bussen

fågelarter. Men under hela resan såg jag inte en enda orm! Att se alla dessa djur i det fria var möjligt tack vare jeepsafarin.

Resan fortsatte vidare till Blyde River Canyon. Fantastiskt vackert. Naturen som skulptör har lyckats otroligt!

Vi hade två övernattningar i Swaziland. Resan fortsatte vidare mot kusten och St Lucia, kuststaden med val- och krokodilsafari.

Därifrån fortsatte vi genom slingrande vägar till Afrikas "tak" Lesotho.

Övernattning med filtfolket och besök och rundvandring i byn.

Tillbaka till Sydafrika och till Durban. Därifrån åkte

Leoparden i Krugerparken

En söt kissemissa klappas av Vuokko

fyra st hem (som hade en kortare variant av resan) och vi andra fortsatte med Garden Route... Tsitsi Kamma National Park var nästa stopp. Där gjorde vi en kort vandring. Vid frukost såg vi val och späckhuggare...

Resan fortsatte genom Knysna, till Outshoorns strutsfarm, Montage, Paarl vinprovning. Sydafrikas vin smakar alltid bra, men att avnjuta dem på plats är minnesvärt. Resan avslutades med Godahoppssudden och två övernattningar i Kapstaden. Taffelberget var stängt pga dimma och regn. Besöket i Kåkstaden var också mäktigt! Med sina plåt hus och miljoninvånare

(ingen vet riktigt hur många som bor i staden). Vi besökte Svenska kyrkans barnhem. I Kåkstaden besökte vi flera familjer. Man såg hur folk nöjer sig och gläds åt små saker!

11 november åkte vi hem igen, efter att vi hade besök fem olika länder: Zambia, Zimbabwe, Swaziland, Lesotho och Syd-Afrika. Vi åkte 6000 km. Jag tog mer än 2000 bilder. Det är svårt att säga vad som var det viktigaste! Fantastiska upplevelser och många minnen.

Mitt Afrika! Och nästa resa är.....?.

Bröd bakat på öppen eld i en gryta

Gratinerad krabba St Lucia

Krokodilkött, lite segt men gott

En by i Zimbabwe

Fruarnas smala gångar

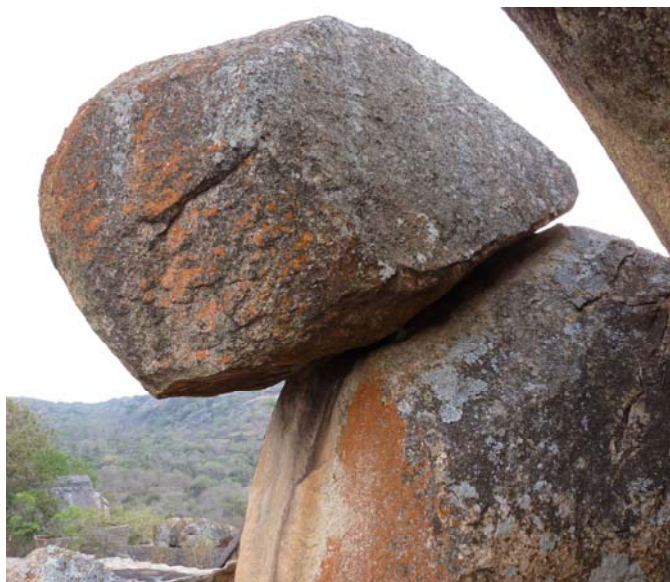
Här kan man köpa öl grabbar....

Kungens boning på berget

Blyde River Canyon med bron

Stenen Mapotho national park Big Cave camp

Filtfolket

Filtfolket

Afrikansk buffel (Syncerus caffer)

Dansande afrikaner vid Zambesi floden

Rosa Bussar organiserar 45 individuellt olika resor varav ca 15 st med egna Rosa Bussar och ca 30 resor där man åker med lokalt inhyrda transportmedel, det kan vara turistbuss i Australien, segelbåt i Indonesien eller tåg på Transibiriska järnvägen. Gemensamt för dessa resor är att äventyret, gemenskapen och upplevelserna ska vara likartat som på de Rosa Bussarna. Vi har idag ca 60 avgångar per år.

www.rosabussarna.com

NR 5 KRYSSLÖSNING

L U T F I S K

Vinnare av NR 5 krysset är:

1: pris Fredrik Persson och Kerttu Hauta

2: pris Hans Koivisto

Grattis! Ni kan hämta erat pris på fackexpeditionen i Röda Villan.

LOTTAS MUMSBITAR

Chokladcigarrer

Ingredienser

175 g smör

1.0 dl strösocker

2.0 dl (ca 125.0 g) hasselnötkärnor

3.0 dl vetemjöl

2.0 msk mjölk eller grädde

Garnering

100 g mörk choklad

Lägg smöret och sockret i en bunke och låt ligga tills smöret blir rumsvarmt. Hacka eller mal under tiden nötterna. Använd gärna en matberedare eller mixer. Rör ihop smör och socker. Använd gärna elvisp som du kan använda genom hela receptet. Tillsätt de malda eller finhackade nötterna och därefter mjölet. Blanda till sist i mjölken. Rulla ut degen till knappt

fingertjocka längder. Lägg dem bredvid varandra på en plåt med bakplåtspapper. Skär alla längderna på samma gång i 5 cm långa bitar. Grädda mitt i ugnen i 175°C i ca 12 minuter tills de fått gyllengul färg. Låt kakorna svalna några minuter. Lossa dem sedan från varandra och låt svalna helt. Smält chokladen i vattenbad eller mikron. Doppa ena änden av kakorna i choklad. Låt stelna på bakplåtspapper.

KALENDARIUM 2012

Styr	Styrelsemöte
AVD	Avdelningsmöte
KO	Kontaktombud
HKO	Huvudkontaktombud

STYR	AVD	KO-träff	HKO-träff	Anmärkningar	Tid
13 mars	21 februari			Nomineringsmöte	21 feb
10 april	20 mars	20 april	13 april	Årsmöte	20 mars
08 maj	15 maj			Distriktsmöte - Norrtälje	23 - 24 maj
05 juni				Förbundsmöte - motionstid går ut 27 mar	23 - 24 maj
10 juli					

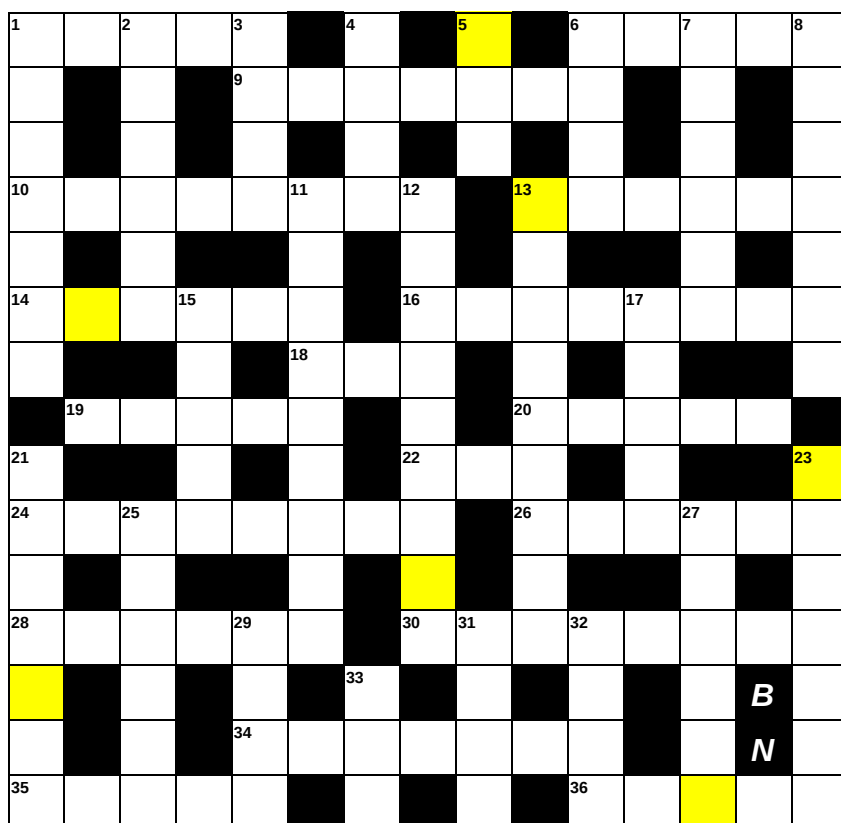
KRYSSET BÖRJE NORDSTRÖM

Dags för ett nytt kryss. Du behöver inte lämna in hela krysset när du löst det. De bokstäver som hamnat i de tonade rutorna bildar ett "lösenord".

Lämna in detta lösenord tillsammans med ditt anst-nr, namn och avd. så deltar du i dragningen.
Du kan även maila lösenordet till oss :

avd.68@holmenpaper.com

Lycka till!

Bland de inlämnade rätta svar kommer vi lotta ut:

1: pris 2 st trisslotter

2: pris 1 st trisslotter

Vågrätt

1. Sött i limpa
6. Blev en Daniel
9. Håller Dawit Isaak fängslad
10. ABBA:s gebit
13. Sjukdom
14. Fixar
16. Ger vårblommor näring
18. Hon i flaggstången
19. Fattigdom
20. Tas i armvecket
22. Snilleblix
24. T ex Ramlösa
26. Anteckna
28. Polkagrisstad
30. Grön druvsort
32. Rullar under kran
34. Stab
35. Han på linjen
36. Fundering

Lodrätt

1. Vildgässformation
2. Klöst
3. Omger Lima
4. Ej maxi
5. Hörn
6. Barskrapad
7. Muslimska präster
8. Enskilt
10. Vänder jorden
11. Grävs ner vid fredsuppgörelse
12. Snurrar lerklump
13. Millennium
15. Levde samen som förr
17. Barfota TV-person
21. Göms kanske i båt
23. Kör runt-runt med jänkare
25. Lämnar marken om våren
27. Moralläran
29. Kallas Nisse
31. Blommar kanske den 10/2
32. Långtråktigt
33. Guding-fru

Välkommen till Årsmöte

Folkets Hus, 20 mars kl. 15.45

Å rsmötet är det viktigaste mötet i föreningen. Det är då alla medlemmar bestämmer vem som ska sitta i styrelsen. Det är också årsmötet som bestämmer vad föreningen ska arbeta med. Om årsmötet tycker att styrelsen skött sig dåligt kan de välja ny styrelse. Styrelsen arbetar mellan årsmötena. Styrelsen måste göra som det står i stadgarna och vad årsmötet bestämt.

Vi ska avhandla viktiga frågor men även hitta en stund att avnjuta en bit av smörgåstårten med kaffe. I år erhåller alla mötesdeltagare UVA timmar!

LAYOUT: Pappers avd 68
FRAMSIDA: Aleksandar Srndovic
BAKSIDA: Aleksandar Srndovic
NÄSTA NR: april 2012
ANSVARIG UTGIVARE :
Aleksandar Srndovic

REDAKTIONEN:
Anders Lidén
Erik Asteving
Ulrika Enlund
Stefan Pettersson
Mikael Holmberg

KONTAKT: Pappers avd 68
Tyskavägen 1
763 81 Hallstavik
0175 26 390
www.avd68.com

